

Tartu Ülikool
Sotsiaalteaduste valdkond
Haridusteaduste instituut
Klassiõpetaja õppekava

Kristi Juurikas

PILDIRAAMATUTEL PÕHINEVA ÕPPEMATERJALI KOOSTAMINE
KULTUURITEADLIKKUSE ARENDAMISEKS II KOOLIASTME INGLISE KEELE
TUNDIDES NING ÕPILASTE JA ÕPETAJATE HINNANG SELLELE

Magistritöö

Juhendaja: inglise keele algõpetuse õpetaja Evi Saluveer

Tartu 2026

Kokkuvõte

Pildiraamatutel põhineva õppematerjali koostamine kultuuriteadlikkuse arendamiseks

II kooliastme inglise keele tundides ning õpilaste ja õpetajate hinnang sellele

Pildiraamatute teadlik kasutamine Eesti võõrkeeletundides ei ole veel kuigi levinud, kuigi rahvusvahelised uuringud rõhutavad nende potentsiaali kultuuriteadlikkuse arendamisel. Magistritöö käigus viidi läbi arendusuuring, mille eesmärk oli koostada pildiraamatutel põhinev õppematerjal kultuuriteadlikkuse arendamiseks II kooliastme inglise keele tundides ja saada sellele õpilaste ja õpetajate hinnang. Koostatud õppematerjal sisaldas töölehti õpilastele, juhendmaterjale õpetajatele, slaidiesitlusi teema paremaks käsitlemiseks ning soovitusliku kirjanduse nimekirja kultuuri teemadel pildiraamatutest. Andmeid koguti küsimustikega. Tulemustest selgus, et enamik õpilasi pidas õppematerjali huvitavaks, arusaadavaks ja keeleliselt jõukohaseks ning tõi esile uute teadmiste saamist teistest kultuuridest. Õpetajad hindasid õppematerjali sisuliselt sobivaks ja kultuuriteadlikkust toetavaks, kuid soovitasid pakkuda rohkem diferentseerimisvõimalusi.

Võtmesõnad: pildiraamatud, kultuuriteadlikkus, õppematerjali koostamine, õpilaste ja õpetajate hinnangud

Abstract

Developing Picturebook-based Study Material to Foster Cultural Awareness in English

Lessons in the Second Stage of Basic School: Students' and Teachers' Evaluation of It

Picturebooks are rarely used in Estonian foreign language education, although international research highlights their potential for developing cultural awareness. In this master's thesis, a design-based study was conducted to create picturebook-based learning materials for fostering cultural awareness in lower secondary English lessons and to collect students' and teachers' evaluation of the material. The materials included student worksheets, teacher guides, slide presentations to support instruction, and a recommended reading list of picturebooks on cultural topics. Data was collected through questionnaires. The results showed that most students found the material interesting, clear and linguistically appropriate, and reported learning new information about other cultures. Teachers considered it suitable and useful for addressing cultural topics, while suggesting more options for differentiation.

Keywords: picturebooks, cultural awareness, creating study material, students' and teachers' opinions

Sisukord

Sissejuhatus.....	4
Teoreetiline ülevaade	5
Kultuur ja kultuuriteadlikkus võõrkeeleõppes	5
Kultuuri mõiste	5
Kultuuriteadlikkus ja selle arendamine	6
Pildiraamatud ja nende kasutamine kultuuriteadlikkuse arendamiseks	7
Pildiraamatute olemus	7
Pildiraamatute kasutamine võõrkeeleõppes.....	9
Kultuuriteadlikkuse arendamine läbi pildiraamatute.....	10
Õppematerjali koostamise põhimõtted.....	11
Uurimuse eesmärk ja uurimisküsimused.....	12
Metoodika	13
Õppematerjali koostamise protseduur.....	13
Valim.....	17
Andmekogumine	18
Andmeanalüüs.....	19
Tulemused.....	20
Õpilaste hinnang õppematerjalile.....	20
Õpetajate hinnang õppematerjalile.....	22
Arutelu	24
Tänuõnad	29
Autorsuse kinnitus	29
Kasutatud kirjandus	30
Lisa 1. Pildiraamatutel põhinev õppematerjal ja soovitusliku kirjanduse nimekiri	
Lisa 2. Küsimustikud	
Lisa 3. Teavituskirjad	

Sissejuhatus

Globaliseeruv ja üha visuaalsemas maailmas peab kool arendama nii õpilaste keeleoskust kui ka kultuuriteadlikkust, et nad märkaksid ja mõtestaksid eri kultuuride sarnasusi ja erinevusi ning kujundaksid empaatiat ja avatud hoiakut (Byram, 2012; Lewis, 2006). Pildiraamatud on selleks sobiv vahend (Bai, 2024; Furnes & Birketveit, 2020; Hasegawa *et al.*, 2022; Heggernes, 2021; Lee, 2021; Mourão, 2023; Tomé-Fernández *et al.*, 2019), kuna nad ühendavad verbaalse ja visuaalse teksti tähenduslikuks tervikuks ning toetavad korraga mõistmist, tõlgendamist ja refleksiooni (Arizpe & Styles, 2003; Crawford *et al.*, 2024; Nikolajeva & Scott, 2001; Roche, 2015). Varasemad uuringud kinnitavad, et pildiraamatute kasutamine võõrkeelesõppes soodustab keelelist arengut, suurendab sõnavara ja avab tee kultuuriteemade juurde, mis kõnetab eri tasemega õppijaid (Birketveit, 2021; Crawford *et al.*, 2024; Mourão, 2019; Nilsson, 2024; Wells *et al.*, 2022; Zirkel, 2022).

Eesti hariduse alusdokumendid seavad selge sihi: põhihariduse alusväärtused, üldpädevused ja läbivad teemad eeldavad õpetamisviisi, mis toetab väärtuskasvatust, kultuurilist mitmekesisust ja kaasavat hoiakut (Põhikooli riiklik õppekava, 2011). Õpetaja kutsestandard rõhutab, et õpetaja kavandab õpet, valib ja kohandab õppevara ning loob õppematerjale lähtudes õppekavast ja õpilaste vajadustest (Kutsestandard. Õpetaja ..., 2025). Õppematerjalide koostamise vajalikkust kinnitavad ka rahvusvahelised uuringud näidates, et õpikutes sisalduvad ülesanded ei toeta sageli õppekavades seatud eesmärke (Bakken & Andersson-Bakken, 2021; Peskoller, 2025). See tähendab, et õpetaja roll ei saa piirduda õpikute kasutamisega, vaid õpetaja peab suutma õppematerjale teadlikult valida, kriitiliselt hinnata ja vajadusel neid ise luua, et kasutatavad ülesanded vastaksid õppekava väärtustele ja arendaksid 21. sajandi oskusi.

Hiljutine Eesti uuring on kooskõlas eeltooduga. Raska jt (2025) kirjeldavad, et õpetajate õppematerjali valikut mõjutavad nii õppekava nõuded, kirjastuste pakkumised kui ka õpetaja professionaalsed eelistused. Kuigi Eesti õpetajate autonoomia õppematerjalide valimisel on suur, takistavad ajanappus ja piisava metoodilise ettevalmistuse nappus sageli õppematerjalide loomist ja kriitilist hindamist (Raska *et al.*, 2025). See kinnitab vajadust õppematerjalide järele, mis toetaksid õppekavas seatud eesmärke ning arendaksid üldpädevusi ja väärtusi, mida oleks õpetajatel lihtne tunnis kasutada ning mis samaaegselt arendaksid kultuuriteadlikkust. Käesoleva magistritöö eesmärgiks on koostada pildiraamatutel põhinev õppematerjal kultuuriteadlikkuse arendamiseks II kooliastme inglise keele tunnis ja selgitada välja õpilaste ja õpetajate hinnang sellele.

Teoreetiline ülevaade

Kultuur ja kultuuriteadlikkus võõrkeeleõppes

Kultuuri mõiste

Kultuur on mõiste, millel tänaseni puudub ühtne definitsioon. Eri valdkonnad keskenduvad erinevatele aspektidele – humanitaarteadustes käsitletakse kultuuri kui tähenduste ja tekstide süsteemi (Geertz, 1973), sotsiaalteadustes aga käitumismustrite, institutsioonide ja väärtuste kogumit (Hofstede, 2001). Termin *kultuur* esimese teadusliku definitsiooni pakkus välja Edward B. Tylor (1871), kirjeldades kultuuri kui keerukat tervikut, mis hõlmab endas teadmisi, uskumusi, kunsti, moraali, kombeid ning muid ühiskonnas omandatud oskusi ja harjumusi. Kultuuri mõiste keerukust ja mitmetähenduslikkust iseloomustab ilmekalt ka see, et juba eelmise sajandi keskel kogusid antropoloogid Alfred Louis Kroeber ja Clyde Kluckhohn kokku 164 kultuuri definitsiooni erinevatelt autoritelt erinevatest koolkondadest. Oma töös jõudsid nad järeldusele, et kultuur on elulaad, mis tugineb ühiste tähenduste ja sümbolite süsteemile ning kandub põlvest põlve edasi (Kroeber & Kluckhohn, 1952). Kui Tylor nägi kultuuri ühtse tervikuna, siis Kroeber ja Kluckhohn näitasid, et ühtse terviku asemel on tegu sotsiaalselt õpitud ja jagatud käitumismustrite süsteemiga, mille tuumaks on traditsioonilised ideed ja väärtused.

Tänapäevases keeleõppekirjanduses eristatakse sageli kahte kultuuri: kõrgkultuur ja igapäevaelukultuur (Kramsch, 2013; Tomalin & Stempleski, 2013). Kõrgkultuur (ingl *high culture, big C culture*) hõlmab ajalugu, geograafiat, kirjandust, kunsti ja ühiskondlikke institutsioone. Igapäevaelukultuur (ingl *behaviour culture, small c culture*) puudutab väärtusi, tavasid, traditsioone, uskumusi, eluviise ja suhtlusnorme. Ting-Toomey (1999) aitab seda kahekihilist eristust sügavamalt mõista jäämäe analoogia abil, kus nähtaval on vaid väike osa, kuid kultuuri sügavamad kihid (traditsioonid, väärtused, uskumused) asuvad pinnast allpool. Peterson (2004) seob need kaks käsitlust üheks ning toob välja, et kõrgkultuur ja igapäevaelukultuur mõlemad omavad nii nähtavaid kui varjatuid tahke (tabel 1).

Tabel 1. Kõrgkultuuri ja igapäevaelukultuuri nähtamatud ja nähtavad kihid (Peterson, 2004)

	Kõrgkultuur	Igapäevaelukultuur
Nähtamatu kultuur	põhiväärtused, hoiakud, uskumused, ühiskonna normid, reeglid, eeldused, ajalugu, mõtlemisviisid	ühiskonnas aktuaalsed teemad, arvamused, seisukohad, eelistused, faktiteadmised
Nähtav kultuur	arhitektuur, geograafia, klassikaline kirjandus, presidendid, poliitikud, klassikaline muusika	žestid, kehahoiak, ruumikasutus, riietusstiil, toit, hovid, muusika, kunst

Seetõttu ei piisa pealiskaudsest vaatlusest, vaid kultuuri tõeliseks mõistmiseks tuleb üksikute nähtuste kirjeldamise juurest liikuda nende põhjendamiseni. Nii liigub fookus kultuuriteadmistelt kultuuriteadlikkuseni.

Kultuuriteadlikkus ja selle arendamine

Tomlinson ja Masuhara (2004) eristavad kultuuriteadmisi ja kultuuriteadlikkust. Kultuuriteadmised sisaldavad teadmisi erinevate kultuuride tavade, väärtuste ja käitumisviiside kohta. Tavaliselt on selline info faktiline, lihtsustatud ja üldistav. Kuigi kultuuriteadmised aitavad meil paremini mõtestada iseennast ja teisi inimesi, võivad need mõnikord tekitada eksiarvamusi ja kinnistada stereotüüpe. Byram (2012) juhhib tähelepanu sellele, et inimesed võivad omandada keele- ja kultuuripädevuse ilma teadlikkuseta. Ta rõhutab, et tõeline mõistmine tekib alles siis, kui teadmised on seotud teadliku refleksiooniga.

Kui kultuuriteadmised aitavad teada, millised kultuurinähtused eksisteerivad, siis kultuuriteadlikkus aitab neid mõista ja tõlgendada. Tomlinson & Masuhara (2004) määratlevad kultuuriteadlikkuse kui arusaamade kujunemise enda ja teiste kultuuride kohta. See on sisemine, kogemustest lähtuv ja pidevalt arenev protsess. Kultuuriteadlikkus areneb otseste ja kaudsete kogemuste kaudu, näiteks kultuuris osaledes, kirjandust lugedes, filme vaadates või muusikat kuulates. Autorite sõnul arendab kultuuriteadlikkus ka refleksiooni ja kultuuride võrdlemise oskust ning toetab empaatia arengut ja keeleõpet, kuna uudishimu ja positiivne suhtumine suurendavad õpimotivatsiooni.

Sarnasel seisukohal on Byram (2012), kelle kultuuriteadlikkuse käsitluse keskmeks on analüüs ja refleksioon. Tema sõnul saab tõeline mõistmine tekkida alles siis, kui teadmised on seotud teadliku enesevaatluse ja mõtestamisega. Selline lähenemine aitab õppijal mõista, kuidas keel ja kultuur on seotud nii ühiskondlike tähenduste kui isikliku identiteediga. Tomlinson (2001, viidatud Tomlinson & Masuhara, 2004, lk 7) võtab kultuuriteadlikkuse olemuse kokku nii:

„Kultuuriteadlikkus hõlmab järk-järgult arenevat sisemist tunnet kultuuride võrdsusest, süvenevat arusaamist oma ja teiste inimeste kultuuridest ning positiivset huvi selle vastu, kuidas kultuurid on nii sarnased kui ka erinevad. Selline teadlikkus avardab mõtlemist, suurendab sallivust ja toetab rahvusvahelist suhtlemist.“

Selleks, et kultuuriteadlikkust arendada, on mitmed autorid toonud välja soovitusi. Kultuuriteadlikkuse kujundamine peaks algama selgest eesmärgistamisest, kuna see mõjutab nii õpetusviisi, ajakulu kui teemade ja tegevuste valikut (Phongsirikul, 2018). Õppetegevused tuleks kavandada nii, et need algaksid ja lõppeksid õppija enda kogemustega (Tomlinson &

Masuhara, 2004). Ka Wintergerst ja McVeigh (2011) toonitavad õpilase isikliku kaasatuse vajalikkust, kuna see loob pinnase sügavamaks mõistmiseks ning aitab õpilastel näha, kuidas kultuur mõjutab nende igapäevaelu.

Õppematerjalid ja tunnitegevused tuleks planeerida nii, et keeleoskuse ja kultuuriteadlikkuse arendamine toimuksid integreeritult (Phongsirikul, 2018; Tomlinson & Masuhara, 2004). Sarnaselt keeleoskusega tuleks õppeprotsessi põimida momendid, kus õpilased saavad õpitavat kultuuri seostada ja reflekteerida omaenda kultuuriga (Hasegawa *et al.*, 2022; Tomlinson & Masuhara, 2004). See on oluline seetõttu, et õpilased omandavad uut infot paremini juhul, kui nad saavad õpitut seostada varasemate teadmiste või omaenda kogemusega (Burri *et al.*, 2022). Kuna paljud kultuurinähtused ei ole lihtsasti vaadeldavad ega silmaga nähtavad, siis Wintergerst ja McVeigh (2011) soovivad õpilastega arutleda jäämäe-analoogia üle, mis aitab kultuuriteemad õppijatele arusaadavamaks teha.

Rikkalikku kultuurisisu pakuvad mitmesugused kunstivormid, külastused, laulud, videod ja simulatsioonid (Tomlinson & Masuhara, 2004). Kultuuriteadlikkuse seisukohast peetakse oluliseks eelkõige ülesandeid, mis nõuavad õpilastelt suhtlussituatsioonide analüüsi ja neis osalemist – rollimängud ja muud suhtlusolukordi modelleerivad tegevused aitavad harjutada olukorrakohast keelekasutust ja käitumist ning märgata nii verbaalseid kui mitteverbaalseid sõnumeid (Phongsirikul, 2018; Wintergerst & McVeigh, 2011). Eelistada võiks autentseid materjale, sealjuures selgitada õpilastele materjali tausta ja analüüsivõime arendamiseks lasta neil võrrelda erinevaid vaatenurki (Phongsirikul, 2018).

Olenemata, millist põhimõtet või lähenemist kasutatakse kultuuriteadlikkuse arendamiseks, on õpetaja roll kujundada turvaline keskkond, jagada omaenda mõtteid ja tõlgendusi, kuid teha seda nii, et need ei mõjuks ainuõigete vastustena (Hasegawa *et al.*, 2022; Heggernes, 2019, 2021; Wells *et al.*, 2022). Kokkuvõtvalt tasub kultuuriteadlikkuse arendamisel silmas pidada selget eesmärki, õppija kogemuse aktiveerimist ja seostamist, varjatud kultuurikihtide nähtavale toomist ja autentsete allikate kasutamist. Neid põhimõtteid saab II kooliastmes eriti hästi rakendada pildiraamatute abil.

Pildiraamatud ja nende kasutamine kultuuriteadlikkuse arendamiseks

Pildiraamatute olemus

Pildiraamatud on kirjanduslik vorm, mis ühendab visuaalse ja verbaalse teksti, et luua tähenduslik tervik (Arizpe & Styles, 2003; Nikolajeva & Scott, 2001). Pildiraamatud ei ole omaette eraldi žanr, kuigi seda sageli nii käsitletakse (Lewis, 2006), vaid pigem meedium,

mis võimaldab esitada erinevaid tekstiliike, näiteks muinasjutte, luuletusi, realistlikke ja fantaasialugusid, teabekirjandust jm (Lewis, 2006; Nikolajeva, 1996). Pildiraamatuid saab käsitleda autentsete materjalidena, kuna need on loodud eeskätt sihtkultuuri lugejale, mitte keeleõppe eesmärgil (Mourão, 2019), ning seetõttu toovad klassiruumi päriselulise keelekasutuse.

Pildiraamatud ei ole pelgalt illustratsioonidega raamatud. Nikolajeva (1996) rõhutab, et erinevalt illustratsioonidega juturaamatust, kus tekst ja pildid on teineteisest sõltumatud ja pildidel on pigem esteetiline funktsioon, töötavad tõelises pildiraamatus ühtse terviku loomisel visuaalne ja verbaalne tekst üheskoos. Pilt on osa narratiivist, kus sõnad jutustavad ja pildid kirjeldavad (Nikolajeva & Scott, 2001). Sellist sümbioosi, kus tekst ja pildid teineteist täiendavad ja toetavad, nimetatakse ikonotekstiks (Nikolajeva, 1996; Sipe, 1998).

Pildiraamatute puhul on tähtis meeles pidada, et ei visuaalne ega verbaalne tekst eraldi suuda raamatu mõtet edasi anda (Mourão, 2019; Sipe, 1998). Sellest hoolimata ei mõjuta pildid ja tekst teineteist vastakuti võrdväärselt. Pildiraamatu tekst suunab lugeja tähelepanu piltidele, mida autor tahab, et lugeja just sel hetkel vaataks; aga pildid annavad tekstile ilmet värvi, kuju ja vormi näol, mis muul juhul jääks puudu (Lewis, 2006). Pildiraamatu sõnad mõjutavad piltide tõlgendamist ja pildid omakorda mõjutavad sõnade sisu ning sellise sõna ja teksti vastastikuse mängu lõpptulemus on hoopis midagi uut (Lewis, 2006). Mõnikord tekst ja pildid räägivad sama lugu, mõnikord aga vastanduvad või on esitatud erinevatest vaatenurkadest (Sipe, 1998), ärgitades seeläbi lugejat kriitiliselt mõtlema (Nikolajeva & Scott, 2001; Roche, 2015; Wells *et al.*, 2022).

Ka see, milline on sõnade ja piltide omavaheline tasakaal, võib olla väga erinev. On raamatuid, kus teksti on piltidest rohkem, ning on selliseid pildiraamatuid, kus teksti on kas väga vähe või ei ole üldse (Mellegård, 2018). Sõnatud pildiraamatud võivad esmapilgul tunduda lihtsad ja lakoonilised, kuid tegelikkuses on sõnatu pildiraamat väga kompleksne teos, mis eeldab lugejalt loo sisu ja sõnumi kokku panemiseks kõrget kognitiivset võimekust (Nikolajeva & Scott, 2001).

Styles ja Noble (2009) on pildiraamatute lugemist kirjeldanud kui aktiivset, interaktiivset ja loomingulist protsessi, kus multimodaalses dialoogis osalevad lugeja, pildiraamat ja lugeja isiklikud kogemused. Seda kinnitavad ka hilisemad uuringud, mille järgi loovad õppijad pildiraamatute tähendust, toetudes oma kogemustele ja jagades tõlgendusi arutelus (Burri *et al.*, 2022; Lee, 2021). Multimodaalsus hariduse ja pildiraamatute kontekstis viitab sellele, et pildiraamatud edastavad infot verbaalsel ja visuaalsel tasandil (Arizpe &

Styles, 2003; Crawford *et al.*, 2024; Sipe, 1998; Wells *et al.*, 2022). See on oluline, kuna toetab erinevaid õpistiile.

Pildiraamatute kasutamine võõrkeeleõppes

Pildiraamatute kasutamist võõrkeeleõppes on maailmas laialdaselt uuritud ning sellel on mitmeid positiivseid aspekte (Heggernes, 2021; Mourão, 2019, 2023; Nilsson, 2024). Pildiraamatute kasutamine toetab võõrkeeleõpet, aidates samal ajal edendada üldist mõtlemisvõimet ja kriitilist mõtlemist (Mellegård, 2018; Roche, 2015; Wells *et al.*, 2022). Nende väärtus seisneb selles, et sisu edastatakse mitmel erineval tasandil (Nikolajeva & Scott, 2001), pakkudes õpilastele visuaalset tuge keerulisemate tekstide ja sõnavara mõistmiseks (Birketveit, 2021; Shen & Huang, 2021; Tomé-Fernández *et al.*, 2019). Kui õpilased loevad pildiraamatuid, on nad kaasatud sellesse nii füüsiliselt, intellektuaalselt kui ka emotsionaalselt. Pildiraamatute multimodaalsus tuleb kasuks väga noortele õpilastele ning neile, kes verbaalselt on vähem võimekad (Styles & Noble, 2009).

Pildiraamatud pakuvad võimaluse tutvuda autentsete tekstidega, mis arendavad õpilaste sõnavara, tõstavad keele- ja kultuuriteadlikkust ning näitavad keelekasutust igapäevastes olukordades ja kontekstides (Mellegård, 2018). Kuna pildiraamatud ei ole kirjutatud spetsiaalselt võõrkeeleõppe jaoks, on nendes olev keel palju rikkalikum kui õpikutesse kohandatud lugemispalad (Birketveit, 2021). Lisaks on pildiraamatud õpilaste jaoks kaasahaaravad ja motiveerivad (Crawford *et al.*, 2024; Gutiérrez-García & Álvarez-Álvarez, 2025; Heggernes, 2021; Nilsson, 2024), pakkudes lastele lugemisnaudingut, kuna neis on tihti huumorit, üllatusi ja ootamatusi.

Pildiraamatute lühikese teksti ja visuaalse toe tõttu sobivad nad vähem võimekamatele õpilastele (Birketveit, 2021). Õpilased kogevad, et sisu mõistmiseks ei pea tundma iga sõna tähendust (Mellegård, 2018). Tänu sellele, et pildiraamatud on lühikesed, saab neid korduvalt lugeda, mis soodustab keelestruktuuride omandamist ja aitab õpilastel liikuda keele passiivsest vastuvõtmisest aktiivse keelekasutuseni (Mellegård, 2018). Lisaks annavad pildiraamatud õpilastele võimaluse kogeda tervikliku loo lugemise naudingut (Birketveit, 2021), eriti arvestades, et Eesti koolides kasutatavates õpikutes on lugemispaladeks valdavalt tekstikatked ja väljavõtted tervikteostest.

Pildiraamatud võimaldavad käsitleda ka tundlikke teemasid, nagu lein, vaesus, kodutus, kiusamine, sooline identiteet ja erivajadustega inimesed (Roche, 2015). Lisaks pakuvad pildiraamatud võimalusi erinevate ainete integreerimiseks ja projektipõhiseks õppimiseks. Pildiraamatud toetavad ka empaatia ja sotsiaalse tundlikkuse arengut, aidates

õppijatel paremini mõista tegelaste tundeid ja olukordi (Bai, 2024; Furnes & Birketveit, 2020; Gutiérrez-García & Álvarez-Álvarez, 2025; Hasegawa *et al.*, 2022; Tomé-Fernández *et al.*, 2019). Illustratsioonide ja teksti koosmõju võimaldab õpilastel kogeda erinevaid vaatenurki ning seeläbi arendada oskust näha maailma teiste inimeste silmade läbi (Nikolajeva, 2013; Arizpe & Styles, 2003). Seega toetavad pildiraamatud võõrkeelesõppes nii keeleoskuse arengut kui ka õpilaste emotsionaalset ja sotsiaalset arengut. Nende multimodaalsus ja teemade mitmekesisus loovad hea aluse kultuuriteadlikkuse arendamiseks võõrkeelesõppes.

Kultuuriteadlikkuse arendamine läbi pildiraamatute

Kirjanduse kasutamine keelesõppes toetab kultuuriteemade käsitlemist (Heggernes, 2021) ning hoolikalt valitud pildiraamatud on head vahendid keelesõppe ja kultuuriteadlikkuse lõimimiseks (Bai, 2024; Furnes & Birketveit, 2020; Hasegawa *et al.*, 2022; Heggernes, 2021; Lee, 2021; Mourão, 2023; Tomé-Fernández *et al.*, 2019; Valente & Mourão, 2022). Sama mõtet täpsustavad Nikolajeva ja Scott (2001) rõhutades, et pildiraamatud ei piirdu üksnes lugude jutustamisega, vaid peegeldavad kultuurilisi ja ühiskondlikke väärtusi. Kujundlikult võtab selle kokku Bishop (1990), kirjeldades pildiraamatuid kui aknaid, peegleid ja liuguksi – need aitavad ära tunda ja väärtustada iseenda tausta ja identiteeti, võimaldavad vaadata teisi kultuure ja kogemusi ning kutsuvad lugejaid sisenema kujutatud maailma ning seda seeläbi kogema.

Uue kultuuri mõistmisel on tähtsad infoallikad just pildid ja illustratsioonid, mis võimaldavad edasi anda sellist kultuurilist konteksti, mida pelgalt sõnadega oleks keeruline teha (Arizpe & Styles, 2003; Nikolajeva & Scott, 2001). Pildiraamatutes olev teksti ja pildi sümbioos toetab kultuuriliste kujundite mõistmist ning seoste loomist (Arizpe, 2009). Pildiraamatute illustratsioonid ei taasesita üksnes sõnadega juba öeldut, vaid loovad sellele täiendava tähenduskihi (Bai, 2024; Tomé-Fernández *et al.*, 2019), aidates vastata tekstis sõnastamata küsimustele, lisades vihjeid ja mõnikord iroonilisi nüansse, mis toetavad raamatu sisu sügavamalt mõistmist (Lewis, 2006; Nikolajeva & Scott, 2001; Wells *et al.*, 2022). Lisaks võimaldavad pildid tõmmata õpilastel paralleele ja võrrelda raamatus käsitletavat kultuuri omaenda kogemuste ja kultuuriga (Arizpe, 2009; Hasegawa *et al.*, 2022), toetades seeläbi kultuuriteadlikkuse arengut.

Kuigi pildiraamatud seostuvad sageli pigem nooremate lastega, on mitmed uuringud toonitanud nende sobivust ka vanematele õpilastele (Furnes & Birketveit, 2020; Heggernes, 2021; Mourão, 2023; Nilsson, 2024; Ong, 2022; Roche, 2015). Sellised pildiraamatud annavad õpetajale võimaluse käsitleda keerulisemaid teemasid, mis üksnes abstraktse arutelu

tasandil võib II kooliastme õpilaste jaoks jääda kaugeks. Pildiraamatud seevastu loovad konkreetse loo, tegelased ja olukorrad, millega õpilastel on võimalik suhestuda, arendades seeläbi empaatiat ja võimet mõista teise inimese vaatepunkti (Bai, 2024; Furnes & Birketveit, 2020; Gutiérrez-García & Álvarez-Álvarez, 2025; Hasegawa *et al.*, 2022; Heggernes, 2021; Tomé-Fernández *et al.*, 2019) ning valmidust luua positiivseid suhteid teistsuguse kultuuritaustaga inimestega (Tomé-Fernández *et al.*, 2019).

Kokkuvõtvalt võib öelda, et kui õpetaja kasutab pildiraamatuid teadlikult ja eesmärgipäraselt, pakuvad need mitmekülgseid võimalusi õpilaste kultuuriteadlikkuse arendamiseks. Pildiraamatute teksti ja pildi sümbioos toetavad üksteist, toetades nii teadmiste (eri kultuuride tavade, väärtuste, sümbolite tundmine), hoiakute (empaatia, avatus, sallivus) ja oskuste (kriitiline analüüs, teiste vaatenurga mõistmine, kultuuride võrdlemine) kujunemist. Samas pildiraamatu toomisest klassi üksi ei piisa, vaid vaja on ka sihipäraselt loodud õppematerjali.

Õppematerjali koostamise põhimõtted

Õpetaja ülesanne on kavandada õpetamist ning koostada ja kohendada õppematerjale nii, et need lähtuksid õppekavast ja arvestaksid õpilaste erinevate vajaduste, huvid ja võimetega (Kutsestandard. Õpetaja ..., 2025; Põhikooli riiklik õppekava, 2011). Ka Eesti õpetajad peavad õppematerjalide valimisel ja koostamisel kõige olulisemaks nende kooskõla õppekavaga (Raska *et al.*, 2025). Õppekava läbivad teemad, alusväärtused ja taotletavad pädevused suunavad õpetajaid koostama õppematerjale, mis aitavad õpilastel mõista ühiskonda tervikuna ning toetavad sallivuse, empaatia, vastutustunde ja kultuuriteadlikkuse kujunemist. Õppematerjalide arendamine on ühtaegu teaduslik ja praktiline tegevus, mis hõlmab teoreetiliste põhimõtete järgimist ja nende rakendamist õppematerjale koostades (Timmis, 2022).

Õppematerjalide koostamiseks on välja töötatud hulgaliselt põhimõtteid, mis aitavad õpetajal luua õppimist toetavaid, tähenduslikke ja õppijakeskseid materjale. Keeleõppes mõistetakse õppevahendina kõiki vahendeid, mis aitavad kaasa sihtkeele õppimisele – olgu selleks õpik, tööleht, video, laul, mäng või õpetaja loodud ülesanne (Tomlinson & Masuhara, 2018). Õppematerjalid võivad täita mitut rolli: olla informatiivsed, juhendavad, kogemuslikud, uurimuslikud või esilekutsuvad, toetades nii teadmiste omandamist, keele praktikat kui tähendusloomet (Tomlinson, 2012).

Õppematerjali kavandamisel on oluline alustada sihtrühma ja eesmärkide täpsustamisest – tuleks läbi mõelda, mida õppijad teevad, kuidas nad seda teevad ja kuidas

õpitud hinnatakse (Howard & Major, 2004). Õppematerjal peab sobima sihtrühma keeletasemele, toetama motivatsiooni ja seostuma igapäevaeluga (Howard & Major, 2004; Tomlinson, 2011). Õppetegevused peaksid peegeldama päriselu suhtlust, näiteks arutlemist, valikute põhjendamist, seisukoha väljendamist, sisu loomist ja seoste leidmist oma eluga (Jones, 2022). Oluline on tagada diferentseerimine, et õppematerjal võimaldaks eri võimetega õppijatel jõuda mõtestatud pingutuseni, mis oleks veidi üle õpilase mugavustsooni, et toetada keelelist arengut (Timmis, 2022; Tomlinson, 2011).

Õppematerjalid peaksid arendama kõiki osaoskusi integreeritult ning pakkuma praktikat eri suhtlussituatsioonides, mitte piirduma grammatika või sõnavara mehaanilise kordamisega (Timmis, 2022). Green (2023) on sõnastanud viis õppematerjali disainipõhimõtet: esteetika (visuaalselt selge ja õhuline paigutus), toestamine (õppimise jagamine väikesteks sammudeks ning enne-ajal-pärast tegevused), autentsus (päriselu tekstid ja ülesanded), kognitiivne ja afektiivne kaasatus (isiklikult tähenduslikud ja mõtlemist nõudvad tegevused) ja läbiv parendamine (materjalide korduv piloteerimine ja täiendamine). Nende põhimõtete rakendamine aitab luua õppematerjale, mis on õppijale arusaadavad, tähenduslikud ja õpiesmärkidega kooskõlas (Green, 2023).

Tähelepanu tuleb pöörata ka juhiste, kuna juhiste selgus ja ühemõttelisus mõjutab otseselt õppija autonoomiat ja ülesande sooritamise edukust. Tomlinson ja Masuhara (2018) rõhutavad, et õppematerjalides kasutatavad juhised peavad olema piisavalt selged ning õppijale ja õpetajale üheselt arusaadavad. Juhiseid võiks anda sihtkeeles, sest see loob loomuliku keelekasutuse olukorra ja toetab keele omandamist. Näiteid võib juhistesse lisada, kuid need peaksid selgitama, mitte asendama juhiste ega piirama õpilaste loovust. Heade juhiste tunnused on selgus, eraldatus muust ülesandest, sisutihedus, järjekindel terminikasutus ning ühemõttelisus. Iga juhise peaks seisma eraldi ja olema võimalik täita ilma õpetaja lisaselgituseta. Kokkuvõttes aitab selline juhiste kirjutamine suurendada õppijate iseseisvust ja tagada, et tegevused toimuksid kavandatud viisil (Tomlinson & Masuhara, 2018).

Uurimuse eesmärk ja uurimisküsimused

Eestis varasemalt tehtud pildiraamatute temalistest uurimistöödest selgub, et õpetajad hindavad pildiraamatuid õppematerjalina kõrgelt (Anier, 2023; Apuhtin, 2014; Suur, 2024). Apuhtini (2014) küsitluses oli pildiraamatuid keeleõppes kasutanud ligikaudu pool vastanutest, Anier (2023) toob aga esile õpetajate ajapuuduse ja sobivate materjalide nappuse, mis takistavad pildiraamatute järjepidevat rakendamist. Põhikooli riiklik õppekava (2011) rõhutab kultuuripädevuse kujundamise tähtsust. Üks võimalus kultuuriteadlikkust arendada

on integreerida õppetöösse pildiraamatutel põhinevaid materjale, mis aitavad õpilastel mõista ja väärtustada erinevaid kultuure (Arizpe, 2009; Bai, 2024; Reid *et al.*, 2022). Seega väärrib pildiraamatute laiem rakendamine võõrkeelesõppes suuremat tähelepanu, et toetada õpilaste keelelist ja kultuurilist arengut.

Käesoleva lõputöö uurimisprobleemiks on, et vaatamata kõikidele eelnevalt väljatoodud eelistele, võib pildiraamatuid Eestis võõrkeelesõppes pidada alakasutatud ressursiks. Lisaks väljendas üks uurimuses osalev põhikool soovi tõsta oma õpilaste huvi ja motivatsiooni keelesõppe vastu, mitmekesistada võõrkeeletunnis kasutatavaid õppematerjale ja arendada õpilaste kultuuriteadlikkust. Magistritöö eesmärk on koostada pildiraamatutel põhinev õppematerjal kultuuriteadlikkuse arendamiseks II kooliastme inglise keele tunnis ja selgitada välja õpilaste ja õpetajate hinnang sellele. Eesmärgist lähtuvalt püstitati järgmised uurimisküsimused:

1. Milline on II kooliastme õpilaste hinnang pildiraamatutel põhinevale, kultuuriteadlikkust arendavale õppematerjalile?
2. Milline on II kooliastme inglise keele õpetajate hinnang õppematerjalile, sh soovitusel täiendamiseks ja parandamiseks?

Metoodika

Eesmärgi täitmiseks viisin läbi arendusuuringu, mille eesmärk on arendada ja katsetada uut õppematerjali ning hinnata selle sobivust õppeprotsessis. Arendusuuring on praktikapõhine protsess, mille käigus luuakse, rakendatakse ja täiustatakse õppevahendeid või -meetodeid (Easterday *et al.*, 2017). See on tsükliline, koosnedes etappidest (planeerimine, tegutsemine, vaatlemine ja analüüsimine), mis võimaldab uuritavat nähtust kogu protsessi jooksul täiustada (Löfström & Areskoug, 2020).

Õppematerjali koostamise protseduur

Magistritöö raames koostas kultuuriteadlikkuse arendamiseks pildiraamatutel põhineva õppematerjali ajavahemikul august 2025 kuni oktoober 2025. Koostatud õppematerjal (töölehed, slaidiesitlused, õpetaja juhendmaterjalid ja soovitusliku kirjanduse nimekiri) on esitatud käesoleva töö lisa 1 (vt Lisa 1). Õppematerjali väljatöötamisel lähtusin ADDIE mudelist (Kurt, 2018), mis koosneb viiest etapist (Joonis 1).

Joonis 1. Arendusuuringu etapid tulenevalt ADDIE mudelist (Kurt, 2018)

I etapp – analüüsimine

Analüüsi etapis sõnastasin koos juhendajaga uurimisprobleemi ning alustasin teemakohase kirjanduse läbitöötamisega. Õppematerjali koostamist alustasin Põhikooli riikliku õppekava (2011) ja selle Lisa 2 ainevaldkonna „Võõrkeeled“ (2023) tutvumisega, et mõista, millist rolli kannab kultuuriteadlikkus võõrkeelesõppes. Õppekava analüüsist selgus, et võõrkeelte õppimise üks eesmärkidest on toetada õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks ja avatud meelega inimeseks, kes oskab märgata, mõista ja väärtustada erinevate kultuuride mitmekesisust.

Võõrkeelse kirjandusega tutvumine kinnitas, et pildiraamatutel on suur potentsiaal keele- ja kultuuriõppes (Bai, 2024; Birketveit, 2021; Furnes & Birketveit, 2020; Mourão, 2023; Tomé-Fernández *et al.*, 2019), kuid siamaani on pildiraamatud keeleõppes alakasutatud ressurss (Mourão, 2023; Nilsson, 2024). Eestis on pildiraamatutel põhinevaid õppematerjale koostatud peamiselt inglise keele oskuste arendamise toetamiseks (Anier, 2023; Apuhtin, 2014). Lisaks on koostatud õppematerjale ja uuritud teemasid, mis keskenduvad kultuurierinevustele, kultuuridevahelisele suhtluspädevusele ning autentsete tekstide kasutamisele (Aasmäe, 2022; Järvesaar, 2023; Kallis, 2016; Kirmjõe, 2012; Sinijärv, 2016; Soone, 2016). Seega on uuritud nii pildiraamatutel põhinevate õppematerjalide kasutamist kui kultuuriteemasid võõrkeelesõppes, kuid neid teemasid on käsitletud valdavalt eraldiseisvalt. Selle lünga püüan ma oma magistritööga täita.

Pärast kirjanduse esmast läbitöötamist hakkasin valima sobilikke pildiraamatuid, mille põhjal koostada õppematerjal. Tutvusin ligikaudu saja erineva pildiraamatuga, hinnates nende sisu, teemasid ja sobivust II kooliastme õpilastele. Lõpliku valiku tegemisel jälgisin, et raamatud tutvustaksid eri kultuuripiirkondi ja käsitleksid mitmekesiseid ja õpilastele arusaadavaid teemasid. Eelistatud olid raamatud, millel oli olemas optimaalse pikkusega kvaliteetne ja ligipääsetav audioraamatuversioon YouTube'i keskkonnas. Selline lahendus võimaldab õpetajatel kasutada materjali ka siis, kui füüsilisele raamatule ligipääs puudub, ning loob võimaluse siduda lugemine kuulamisoskuse arendamisega.

Soovitusliku kirjanduse nimekirja koostamist alustasin esmalt Norra õppejõu ja teadlase Ingebjørg Mellegårdi ja tema kahe kolleegi koostatud pildiraamatute andmebaasist

„Picture Books in the English Classroom - A Goldmine for Everyone!“ (Mellegård, *s.a.*), mille abil sain esmase ülevaate kultuurilisi teemasid käsitletavatest pildiraamatutest. Seejärel otsisin täiendavalt pildiraamatuid erinevate artiklite, kirjandusandmebaaside ja blogipostituste abil, grupeerides neid teemade, riikide ja kultuuripiirkondade järgi. Valikusse jäid raamatud, millel olid olemas positiivsed arvustused ja sisukirjeldused ning mille keeleline ja temaatiline sobivus võimaldab neid kasutada erinevates kooliastmetes.

II ja III etapp – kavandamine ja väljatöötamine

Kuna kavandamise ja väljatöötamise etapid olid tihedalt seotud, toimusid need paralleelselt. Nende etappide jooksul pidasin uurijapäevikut, kuhu dokumenteerisin oma tähelepanekud, mõtted, otsused ja refleksioonid õppematerjali arendamise ja rakendamise kohta.

Uurijapäeviku eesmärk oli toetada eneseanalüüsi ja jäädvustada uurimisprotsessi kulgu (Löfström & Areskoug, 2020). Kavandamise faasis sõnastasin õppematerjalile eesmärgid, lähtudes Põhikooli riikliku õppekava (2011) II kooliastme üldpädevustest ja oodatavatest õpitulemustest. Eesmärgiks oli luua õppematerjal, mis toetaks õpilaste keeleoskuse ja kultuuriteadlikkuse arengut. Õppematerjaliga taotlesin, et õpilased:

- arendaksid oskust võrrelda eri kultuure ja teadvustada nende sarnasusi ja erinevusi (traditsioonid, väärtused, elulaad);
- mõistaksid ja väärtustaksid kultuuride mitmekesisust;
- oskaksid väljendada oma arvamusi ja arutleda kultuuriliste teemade üle nii suuliselt kui kirjalikult;
- teeksid koostööd, lahendades ülesandeid paaris ja rühmas, et kujundada suhtluspädevust ja eneseväljendusoskust.

Õppematerjali ülesehitusel tuginesin Taimalu jt (2020) põhimõtetele, mille kohaselt peab hea õppematerjal olema selge, eakohane ja mitmekesine. Samuti lähtusin õppekava põhimõttest, et võõrkeeleõpe peab arendama õpilase suutlikkust kasutada keelt loovalt ja sihipäraselt erinevates päriselulistest olukordades. Ülesannete koostamisel keskendusin tegevustele, mis seovad pildiraamatud tähenduslike keelekasutussituatsioonidega ning nõuavad õpilastelt nii keelelist kui kultuurilist mõtestamist. Seetõttu lisasin õppematerjali ülesandeid, mis suunasid õpilasi tegelaste käitumist ja kultuurilisi eripärasid märkama ja analüüsima ning oma kogemusi ja arvamusi väljendama. Töölehtede koostamisel pöörasin tähelepanu ülesannete ja tööjuhendite selgusele, loogilisele järjestusele ja visuaalsele atraktiivsusele.

Õppematerjali koostamisel seadsin eesmärgiks selle, et iga pildiraamat ja sellega seotud ülesanded toetaksid samaaegselt nii keelelist kui kultuurilist arengut. Valisin kolm eri kultuuritaustaga pildiraamatut; „Tony Baroni Loves Macaroni“ (Itaalia), „We All Went On Safari“ (Tansaania) ja „Same, Same But Different“ (Ameerika Ühendriigid ja India). Valisin need, et pakkuda õpilastele võimalust tutvuda ja võrrelda erinevaid elukeskkondi, kombeid ja väärtusi. Iga tööleht oli sarnase ülesehitusega: enne lugemist tehtavad tegevused, mis aitasid aktiveerida varasemaid teadmisi ja tekitada huvi teema vastu; kuulamise ja lugemise ajal tehtavad tegevused (nt tõene/väär, sõnavara- või täiendusülesanded); lugemisjärgsed tegevused, kus keskenduti kultuurilisele võrdlusele, loovatele ülesannetele ja refleksioonile.

Õpilaste töölehti täiendasid õpetaja juhendmaterjalid, mille koostamisel pöörasin erilist tähelepanu sellele, et need oleksid õpetajale võimalikult mugavad ja praktilised kasutada. Soovisin, et juhendmaterjalid oleksid piisavalt detailsed, kuid mitte üleliia mahukad, et tundi saaks läbi viia ka õpetaja, kes pole varem pildiraamatutel põhinevaid materjale kasutanud. Juhendmaterjalid sisaldasid lühikest raamatu sisukokkuvõtet, tunni eesmärke, vajalike vahendite nimekirja ja etappide kaupa kirjeldatud tegevuskava. Juurde lisasin võimalikke lisaküsimusi, mis toetaksid arutelude tekkimist ja teemade analüüsimist. Lisaks kirjutasin iga tunni lõppu kokkuvõtlikud ja reflekteerivad aruteluküsimused, mis aitaksid õpilastel õpitut mõtestada. Tõin välja ka võimalikud alternatiivid, näiteks millised ülesanded võib soovi korral jätta kodutööks või kasutada kiirematele õpilastele lisaülesanneteks. Õpetajate töö lihtsustamiseks lisasin juhendmaterjalide lõppu töölehtede vastused („Key“), mis võimaldavad õpetajal ülesandeid ilma lisavaevata kontrollida.

Lisaks töölehtedele ja juhendmaterjalidele koostas iga pildiraamatu juurde esitluse, mille eesmärk oli toetada õpetajat tunni läbiviimisel ja aidata õpilastel paremini mõista käsitletava kultuuri tausta. Tutvusin ja katsetasin erinevaid platvorme ning lõpliku valiku langetasin Canva keskkonna kasuks. Iga esitus algas teemasse sissejuhatava osaga, mis tutvustas raamatus käsitletavat riiki ja selle kultuuri peamisi jooni (nt sümbolid, keel, loodus, kombed). „We All Went On Safari“ puhul tõin esile Tansaania looduse ja rahvuskultuuri, „Tony Baroni Loves Macaroni“ esitluses Itaalia kultuuri ja geograafilise asukoha ning „Same, Same But Different“ Ameerika Ühendriikide ja India kultuuride võrdluse. Esitluste kujunduses kasutasin värve ja mustreid, mis peegeldasid iga riigi kultuurilist eripära. Esitluste lõppu lisasin kuvatõmmised raamatute lehekülgedest juhiks, kui õpetaja soovib ise raamatu ette lugeda või kui videot ei ole tehnilistel põhjustel võimalik näidata. See võimaldab sobivates kohtades pausi teha, lisaküsimusi esitada, tähtsatele detailidele tähelepanu pöörata ning keskenduda illustratsioonide vaatamisele ja analüüsimisele. Kogu õppematerjali

koostamisel lähtusin põhimõttest, et õpilaste töölehed, õpetajate juhendmaterjalid ja esitlused moodustaksid ühtse terviku.

IV etapp – rakendamine

Rakendamise etapis saatsin õppematerjalid pärast nende valmimist e-kirja teel valimisse kuulunud koolidele ja õpetajatele, kus õpetajad said ise valida, millise pildiraamatuga nad oma klassis töötavad. Õppematerjale katsetati 2025. aasta oktoobrikuu jooksul.

V etapp – hindamine

Hindamise etapi eesmärk oli saada õpilaste ja õpetajate hinnang minu loodud õppematerjalile ning saadud hinnangute põhjal analüüsida, kuidas loodud õppematerjal toetas püstitatud eesmärkide saavutamist. Selleks koostasid eraldi küsimustikud õpilastele ja õpetajatele. Õpilaste küsimustik keskendus õppematerjali arusaadavusele, huvitavusele ja kultuurilise sisu mõistmisele, õpetajate küsimustik materjalide selgusele, ülesannete loogilisusele ja kultuuriteadlikkuse arendamisele. Lisaks sisaldasid küsimustikud mõnda avatud küsimust, mis võimaldasid osalejatel jagada enda isiklike kogemusi ja ettepanekuid. Õpilaste ja õpetajate avatud vastustes antud tagasisidet kasutasin õppematerjali täiustamiseks. Parandused hõlmasid nt üksikuid õigekirjavigu (nt lasagna → lasagne), tööjuhendite täpsustamist ja liikumispauside integreerimist tunnikavasse.

Valim

Valimi moodustamiseks kasutasin eesmärgipärast mugavusvalimit (Rämmer, 2014). Uuringus osalevad koolid valisin välja olemasolevate kontaktide ja koolide paiknemise alusel. Osa koolidest sai uurimuses osalemise kutse e-posti teel, osa inglise keele õpetajaid kaasasin olemasolevate kontaktide kaudu. Selline lähenemine võimaldas lihtsustada uuringus osalemise korraldust ja kaasata õpetajaid, kes olid valmis vabatahtlikult uuringus osalema ja kellega koostöö oli lihtsasti teostatav (Õunapuu, 2012).

Õppematerjali katsetas ja andis hinnangu kokku 13 õpetajat ja 204 4.-6. klasside õpilast. Lisaks laekus 15 küsimustikku 8. klassi õpilastelt, kuid need jäeti käesoleva uurimuse valimist välja, kuna uuring keskendus II kooliastme õpilastele. Uurimuses osalenud õpetajate tööstaaž oli erineva pikkusega, oli nii kuni kolme aasta pikkuse kogemusega kui ka üle 20 aasta inglise keelt õpetanud pedagooge. Õpetajate hinnangu kogumiseks kasutatud küsimustikule vastati kokku 15 korral, sest kaks õpetajat täitsid selle kahe erineva klassi kohta. Uurimuses osalenud koolid paiknesid kaheksas maakonnas üle Eesti.

Andmekogumine

Andmeid kogusin 2025. aasta oktoobri- ja novembrikuu jooksul. Lähtudes uurimuse eesmärgist ja uurimisküsimustest, koostasin eraldi küsimustikud õpilastele ja õpetajatele, mis sisaldasid viiepunktilisel Likerti skaalal põhinevaid väiteid ning avatud küsimusi arvamuste ja ettepanekute kogumiseks. Tagamaks vastamise lihtsuse ja anonüümsuse, koostasin küsimustikud Google Forms keskkonnas. Õpilastele mõeldud küsimustikuga soovisin teada, kuidas õpilased hindasid õppematerjali selgust ja jõukohasust, visuaalset kujundust, huvi ja kaasatust, pildiraamatute kasutamist ja kultuuriteemade käsitlemist tunnis. Õpetajatele mõeldud küsimustiku eesmärk oli teada saada, mida arvavad õpetajad kultuuriteadlikkuse arendamisest, kultuuriteemade käsitlemisest ja olemasolevatest materjalidest ning saada hinnang minu koostatud õppematerjali kohta (ülesannete loogiline järjestus, juhiste selgus, juhendmaterjalide abistavus, motiveerivus, tugevused ja parendusettepanekud) ning raamatute nimekirja kohta. Õpilaste ja õpetajate küsimustikud (sh väited ja avatud küsimused) on esitatud käesoleva töö lisa 2 (vt Lisa 2.1 ja Lisa 2.2).

Enne küsimustike laiemat kasutamist viisin läbi pilootuurimuse ühe kogenud inglise keele õpetajaga, et hinnata väidete ja avatud küsimuste arusaadavust ning sobivust sihtrühmale. Õpetaja katsetas kahte õppematerjali komplekti oma õpilastega ning andis tagasisidet nii õppematerjalide kui ka küsimustike sõnastuse ja kasutusmugavuse kohta. Pilootuurimuse tagasiside põhjal ei olnud vajadust teha õppematerjalis ega küsimustikes muudatusi ning seetõttu kaasasin pilootuurimuse käigus kogutud andmed lõppvalimisse.

Õpetajatel palusin katsetada vähemalt ühte minu koostatud õppematerjali komplekti. Õpetajad said ise valida, millist õppematerjali nad soovivad kasutada. Katsetamiseks vajalikud info koondasin Google Drive'i kausta, kus olid eraldi kaustadena kõik õppematerjalid (õpilaste töölehed, PowerPointi esitlused, õpetaja juhendmaterjalid, küsimustikud ja soovitusliku kirjanduse nimekiri). Lisaks oli seal sissejuhatus, milles tutvustasin pildiraamatute ja kultuuriteadlikkuse teoreetilist tausta, magistritöö eesmärki ning uurimuse läbiviimise põhimõtteid. Sissejuhatuses rõhutasin, et osalemine on vabatahtlik ning kõik vastused jäävad anonüümseks. Kuna uuringus osalesid alaealised õpilased, teavitati vastavalt eetikanõuetele lapsevanemaid ja küsiti luba laste osalemiseks uurimuses. Uuringus kasutatud teavituskirjad õpetajatele ja lapsevanematele on esitatud töö lisa 3 (vt Lisa 3).

Õpetajate küsimustiku lõppu lisisin küsimuse õpetamiskogemuse kohta, et saada ülevaade uurimuses osalenud õpetajate taustast. Küsisin õpetajatelt, kui pikk on nende tööstaaž inglise keele õpetajana (vastusevariandid: 0–3 aastat, 4–9 aastat, 10–19 aastat, 20+

aastat). See teave võimaldas valimit paremini kirjeldada ning anda taustkonteksti õpetajate hinnangutele õppematerjalile.

Andmekogumise protsessi käigus järgisin rangelt teadustöö eetikanõudeid: konfidentsiaalsust, privaatsust, ausust ja anonüümsust (Eetikaveeb, *s.a.*). Kõik uurimuses osalejad olid informeeritud uuringu eesmärgist ja nende osalemise vabatahtlikkusest. Kogutud andmeid ei seostatud nimedega ning neid säilitati turvaliselt autori isiklikus arvutis, millele on ligipääs ainult autoril.

Andmeanalüüs

Magistritöö eesmärgist ja uurimisküsimustest lähtuvalt kasutasin peamiselt kvantitatiivset uurimisviisi, mida täiendasin kvalitatiivsete elementidega. Selline kombineeritud lähenemine võimaldas saadud tulemusi sügavamalt mõista ja tõlgendada (Õunapuu, 2012). Kvantitatiivse andmeanalüüsi jaoks sisestasin õpilaste ja õpetajate küsimustike suletud vastused programmi Microsoft Excel, kus arvutasin sagedused ja protsentuaalsed jaotused, aritmeetilised keskmised, mediaanid, standardhälbed ning minimaal- ja maksimumskoorid. Need näitajad võimaldasid hinnata, millistes aspektides sai õppematerjal kõige positiivsemaid hinnanguid ning kus ilmnes vajadus edasisteks täiustusteks.

Avatud küsimuste vastuseid analüüsisin kvalitatiivse sisuanalüüsi abil, rakendades deduktiivset lähenemist, mis võimaldas vastuseid kategoriseerida uurimisküsimustest ja teoreetilisest raamistikust lähtuvate teemade alusel (Cohen *et al.*, 2018). Vastused kodeerisin teemaplokkide alusel, mis tulenesid uurimuse eesmärkidest, ning seejärel sõnastasin järeldused. Õpilaste avatud vastused kodeerisin ja kategoriseerisin sisuanalüüsi abil. Kategooriate määratlemisel lähtusin küsimustiku teemablokkidest (materjali selgus ja jõukohasus; visuaalne kujundus ja vormistus; huvi ja kaasatus; pildiraamatu kasutamine; kultuuriteemade käsitlemine). Lisaks eristasin üldisemad vastused (nt „kõik meeldis“, „ma ei tea“) eraldi kategooriasse. Õpetajate avatud vastused jaotasin ja kategoriseerisin järgmiselt: sobivus II kooliastmele ja diferentseerimine, õppematerjali kasutajamugavus ja struktuur, õpilaste kaasatus ja motivatsioon, kultuuriteadlikkuse arendamise potentsiaal, ettepanekud edasiarendamiseks. Avatud vastuste kategoriseerimise usaldusväärseuse toetamiseks tegin korduskodeerimise nii õpilaste kui õpetajate vastuste puhul.

Andmete töötamise käigus pöörasin tähelepanu vastajate anonüümsuse säilitamisele – andmeid käsitlesin koondkujul ning üksikvastuseid ei seostanud konkreetsete koolide ega õpetajatega. Saadud tulemused esitan kirjeldava statistikana ja kvalitatiivsete näidete toel, et anda terviklik ülevaade hinnangutest õppematerjali kohta.

Tulemused

Magistritöö eesmärgiks oli koostada pildiraamatutel põhinev õppematerjal kultuuriteadlikkuse arendamiseks II kooliastme inglise keele tunnis ja selgitada välja õpilaste ja õpetajate hinnang sellele. Tulemused on esitatud uurimisküsimuste kaupa. Kvantitatiivsed tulemused esitan kirjeldava statistikana. Väiteid olen illustreerinud avatud küsimuste vastustega, mida olen vajadusel keeleliselt korrigeerinud, muutmata väite mõtet.

Õpilaste hinnang õppematerjalile

Ankeetküsitlusele vastas 204 4.–6. klassi õpilast. Tabel 2 annab ülevaate kõigi väidete kirjeldavat statistikast. Õpilaste küsimustiku väited ja avatud küsimused on toodud käesoleva töö lisa 2.1 (vt Lisa 2.1). Protsentides on esitatud väidetega nõustunute osakaal, st vastusevariandid 4–5 viiepunktilisel Likerti skaalal.

Tabel 2. Õpilaste hinnangute kirjeldav statistika (n = 204)

Väide	M	SD	Min	Max
1. Õppematerjali juhised olid selged ja arusaadavad.	4,39	0,67	3	5
2. Õppematerjali ülesanded olid mulle jõukohased.	4,18	0,90	1	5
3. Mulle meeldis, kuidas slaidid välja nägid.	4,45	0,76	2	5
4. Mulle meeldis, kuidas töölehed välja nägid.	4,24	0,86	1	5
5. Õppematerjal aitas mul inglise keelt paremini õppida.	3,88	1,04	1	5
6. Õppematerjal oli huvitav ja pani mind tahtma tunnis rohkem kaasa töötada.	4,02	0,96	1	5
7. Mulle meeldis tunnis kasutada pildiraamatut.	3,94	1,02	1	5
8. Pildiraamatute kasutamine tekitab minus rohkem huvi keeleõppe vastu.	3,75	1,12	1	5
9. Õppematerjal tekitas minus positiivseid emotsioone (nt rõõm, elevus, huvi).	3,94	1,08	1	5
10. Pildiraamatuid võiks tundides tihedamini kasutada.	4,07	1,08	1	5
11. Õppematerjal aitas mul rohkem teada saada teise maa kultuuri kohta.	4,38	0,82	1	5
12. Ma sain teada midagi uut, mida ma varem ei teadnud.	4,28	0,91	1	5
13. Kultuuriteemade käsitlemine muudab tunni põnevamaks.	4,18	0,92	1	5
14. Õppematerjal pani mind mõtlema erinevate kultuuride sarnasuste ja erinevuste peale.	4,04	0,96	1	5
15. Minu jaoks on oluline õppida erinevate kultuuride kohta võõrkeele tunnis.	4,12	0,96	1	5

Märkused. Likert skaala (5 – nõustun täielikult, 1 – ei nõustu üldse); M – keskmine; SD – standardhälve; Min – miinimum, Max – maksimum

Õppematerjali selgus ja jõukohasus (väited 1–2). Juhiste selguse osas oli hinnang väga ühtlane: väitega „Õppematerjali juhised olid selged ja arusaadavad“ nõustus 89% vastanutest (M = 4,39). Ülesannete jõukohasust hindas positiivselt 80% õpilastest (M = 4,18). Avatud

vastustes mainiti nii seda, et ülesanded olid arusaadavad, kui ka et esines üksikuid keerukamaid kohti (nt võõrad sõnad).

Visuaalne kujundus (väited 3–4). Väitega „Mulle meeldis, kuidas slaidid välja nägid“ nõustus 86% vastanutest ($M = 4,45$) ning väitega „Mulle meeldis, kuidas töölehed välja nägid“ 80% ($M = 4,24$). Avatud vastustes toodi esile töölehtede värvilisust ja piltide meeldivust.

Huvi ja kaasatus (väited 5, 6 ja 9). Keskmisest madalamad hinnangud esinesid väidetest „Õppematerjal aitas mul inglise keelt paremini õppida“ ($M = 3,88$) ja „Õppematerjal tekitas minus positiivseid emotsioone (nt rõõm, elevus, huvi)“ ($M = 3,94$). Väitega „Õppematerjal oli huvitav ja pani mind tahtma tunnis rohkem kaasa töötada“ nõustus 73% vastanutest ($M = 4,02$). Arvati, et „*see oli midagi uut ja huvitavat*“ (5. kl õpilane) ning „*kõik ausalt meeldis, tunnis oli tore*“ (6. kl õpilane). Neutraalsele seisukohale jäi 20% ning 7% pigem ei nõustunud või ei nõustunud üldse.

Pildiraamatute kasutamine (väited 7, 8 ja 10). Väitega „Mulle meeldis tunnis kasutada pildiraamatut“ nõustus 70% vastanutest ($M = 3,94$). Pildiraamatute kasutamine keeleõppe huvi suurendajana leidis toetust 65% õpilaste seas ($M = 3,75$). Neutraalse vastuse andis 21% ja 14% pigem ei nõustunud või ei nõustunud üldse. 75% vastanutest arvas, et pildiraamatuid võiks tundides kasutada tihedamini ($M = 4,07$).

Kultuuriteemade käsitlemine tunnis (väited 11–15). Väitega „Õppematerjal aitas mul rohkem teada saada teise maa kultuuri kohta“ nõustus 86% õpilastest ($M = 4,38$) ning 83% kinnitas, et sai teada midagi uut ($M = 4,28$). Kultuuriteemade käsitlemist pidas tunni huvitavamaks muutvaks 78% vastanutest ($M = 4,18$). Samuti nõustus 74% õpilastest, et õppematerjal pani neid mõtlema eri kultuuride sarnasuste ja erinevuste üle ($M = 4,04$), ning 76% pidas oluliseks õppida võõrkeele tunnis erinevate kultuuride kohta ($M = 4,12$). Avatud vastustes mainiti uute teadmiste saamist ning huvi teiste riikide ja kultuuride vastu, sest „*mulle meeldis teiste kultuuride kohta õppida*“ (6. kl õpilane) ja võimalust „*tunnis rääkida Itaaliast ja kuulata inimeste teadmisi selle kohta*“ (5. kl õpilane).

Avatud vastuste puhul nimetati küsimusele „*Mis Sulle kõige rohkem meeldis selle õppematerjali juures?*“ kõige sagedamini meeldiva aspektina tegevusi ja ülesandeid (nt joonistamine, värvimine, konkreetne ülesanne), mida esines 42 korral. Järgnesid kultuuriteemadega seotud mainimised (nt meeldis õppida uue kultuuri/riigi kohta), mida esines 27 korral. Visuaalset kujundust ja vormistust (nt pildid, töölehe välimus) mainiti 20 korral. Pildiraamatut nimetati meeldinud osana 17 korral ning õppematerjali kirjeldavaid omadussõnu (nt tore, põnev, huvitav, lõbus, naljakas) esines samuti 17 korral. Nii slaide kui

ka töölehti mainiti 12 korral. Kaheksa õpilast lisas, et „*sain midagi uut teada*“. Vastust „ma ei tea“ esines 17 korral ning „kõik meeldis“ 11 korral, samas kui vastust „mitte midagi ei meeldinud“ esines neljal korral.

Küsimusele „Mis oli kõige raskem või keerulisem?“ vastati nii üldiselt kui ka konkreetseid raskuskohti välja tuues. Kõige sagedamini märgiti, et miski ei olnud raske (86 korral). Konkreetse ülesande nimetas keerulisena 48 õpilast ning vastus „ma ei tea“ esines 17 korral. Kultuuriteemade käsitlemist nimetati keerulisena 11 korral. Boonusülesannet mainiti viiel korral, vastust „kõik oli raske“ neljal korral ja töölehe keerukust kolmel korral.

Õpetajate hinnang õppematerjalile

Õpetajate hinnang põhines küsimustiku (vt Lisa 2.2) 15 vastusel, mis laekusid 13 õpetajalt (kaks õpetajat täitsid ankeedi kahe erineva klassi kohta). Raamatut „Tony Baroni Loves Macaroni“ kasutas kaheksa õpetajat, raamatut „We All Went On Safari“ neli ja raamatut „Same, Same But Different“ kolm õpetajat. Tabel 3 annab ülevaate kõigi väidete kirjeldavast statistikast.

Kultuuriteadlikkuse roll ja olemasolevad materjalid. Esimese viie küsimusega soovisin teada saada, millised on õpetajate kogemused ja arvamused kultuuri õpetamise ja kultuuriteadlikkuse arendamise kohta üldisemalt. Kõik küsimustikule vastanud õpetajad pidasid kultuuriteadlikkuse arendamist võõrkeeletundides oluliseks. 12 õpetajat hindas seda väga oluliseks ja kolm õpetajat pigem oluliseks. Kultuuriteemasid käsitleti tundides enamasti regulaarselt, neli õpetajat tegi seda väga sageli (peaaegu igas tunnis) ja 11 õpetajat mõnikord. 11 õpetajat arvasid, et õpikud toetavad kultuuriteadlikkuse arendamist mingil määral, kaks õpetajat leidsid, et suurel määral ning kaks, et vähesel määral. Autentsete materjalide kasutamise sagedust hinnates märkis 11 õpetajat, et kasutab neid mõõdukalt, kolm õpetajat väga palju ning üks õpetaja vähe.

Tabel 3. Õpetajate hinnangute kirjeldav statistika (n = 15)

Väide	M	SD	Min	Max
1. Õppematerjal on loogiliselt üles ehitatud.	4,93	0,26	4	5
2. Töölehel olevad ülesanded on eakohased ja keeleliselt jõukohased.	4,40	0,99	2	5
3. Õppematerjali abil on võimalik arendada õpilaste kultuuriteadlikkust.	4,87	0,35	4	5
4. Õppematerjal on õpilaste jaoks huvitav ja motiveeriv.	4,60	0,83	3	5
5. Õpetaja juhendmaterjal on abistav.	4,80	0,41	4	5
6. Õppematerjali kujundus on atraktiivne ja kasutajasõbralik.	4,80	0,56	3	5
7. Soovitusliku kirjanduse nimekiri on kasulik.	4,33	1,11	1	5

Märkused. Likert skaala (5 – nõustun täielikult, 1 – ei nõustu üldse); M – keskmine; SD – standardhälve; Min – miinimum, Max – maksimum

Hinnang loodud õppematerjalile. Õppematerjali hindamiseks kasutati viiepunktilist Likerti skaalat. Kõik õpetajad nõustusid, et õppematerjal on loogiliselt üles ehitatud: 14 õpetajat valis vastuse „nõustun täielikult“ ja üks „pigem nõustun“. Enamik õpetajaid pidas töölehtedel olevaid ülesandeid eakohasteks ja keeleliselt jõukohasteks: kümme õpetajat nõustus väitega täielikult, kaks pigem nõustus, kaks jäi neutraalseks ning üks pigem ei nõustunud. Kõik õpetajad leidsid, et õppematerjali abil on võimalik arendada õpilaste kultuuriteadlikkust: 13 õpetajat nõustus täielikult ja kaks pigem nõustus.

Õppematerjali huvitavust ja motiveerivust õpilaste jaoks hinnati samuti valdavalt positiivselt: 12 õpetajat nõustus väitega täielikult ning kolm jäi neutraalsele seisukohale. Õpetaja juhendmaterjali pidasid kõik vastanud abistavaks, 12 õpetajat nõustus täielikult, kolm õpetajat valis vastuse „pigem nõustun“. Õppematerjali kujundust tajuti enamasti atraktiivse ja kasutajasõbralikuna. 13 õpetajat nõustus väitega täielikult, üks õpetaja pigem nõustus ja üks õpetaja jäi neutraalsele seisukohale. Soovitusliku kirjanduse nimekirja pidas üheksa õpetajat väga kasulikuks, neli pigem kasulikuks, üks õpetaja jäi neutraalseks ning üks õpetaja ei pidanud nimekirja enda vajaduste seisukohalt oluliseks.

Avatud küsimustele antud vastustes tõid õpetajad õppematerjali tugevustena esile eelkõige selge ja loogilise ülesehituse, mis „*võimaldab õppijatel sisu sujuvalt omandada, luues selge seose uute ja varasemate teadmiste vahel*“ (Õpetaja 1) ning „*huvitavad ja vaheldusrikkad ülesanded, mis lõid võimaluse nii individuaalseks tööks kui ka koostööks ning hoidsid tunni tempo elava ja motiveerivana*“ (Õpetaja 2). Korduvalt mainiti ka visuaalselt atraktiivset kujundust töölehtede, illustratsioonide ja slaidide puhul, mis „*aitasid sisu loogiliselt jälgida ning hoidsid õppijate tähelepanu*“ (Õpetaja 3). Õpetajate hinnangul pakkus materjal piisavalt tegevusi tervikliku tunni läbiviimiseks ning võimaldas lõimida mitut osaoskust, sh kasutada keelt erinevates kontekstides. Samuti mainiti, et isiklike seoseid loovad küsimused ning arutelulised elemendid aitasid õppijaid kaasata, „*aidates luua isiklikku seost ja ergutades arutellu panustamist*“ (Õpetaja 2). Kultuurisisu väärtusena toodi esile võimalus „*tutvuda erinevate maade toidukultuuriga ja võrrelda seda Eesti omaga*“ (Õpetaja 5) ning käsitleda kultuuride sarnasusi ja erinevusi, „*avardades õpilaste maailmapilti ja soodustades kriitilist mõtlemist*“ (Õpetaja 2).

Mitmes vastuses mainiti ka praktilist sobivust: ühe õpetaja sõnul sobitus õppematerjal hästi kasutusel oleva õpikuga, teise jaoks oli just tore, et „*õppematerjal viis vahelduseks õpiku teemadest välja, mis lastele väga meeldis*“ (Õpetaja 6). Lisamaterjalide mõtet avas üks õpetaja laiemalt, märkides, et „*töövihikute harjutused on grammatika õppimiseks väga head,*

aga õpiku tekstid on juba ajahamba puretud ja ei kõneta enam õpilasi, nii et otsin ise hästi palju materjali juurde, eriti just kultuuriteadlikkuse kasvatamiseks.“ (Õpetaja 7)

Täiendamise soovitusel puudutasid peamiselt diferentseerimist ja ajakasutust, ülesannete juhiste täpsust ning keelelist ja tehnilist korrektsust. Õpetajad rõhutasid, et klasside tasemeerinevustega tuleks paremini arvestada: nooremate õppijate puhul mainiti võõra sõnavara rohkust ning soovitati lisada sõnavara tuge (nt sõnade loend või tähenduste otsimise ülesanne), samas kui 6. klassi puhul leiti kohati, et materjal oli liiga lihtne või mõni element (nt video) liiga lapsik, mistõttu soovitati pakkuda keerukamaid või tähenduspõhisemaid ülesandeid ning lisaülesandeid kiirematele õppijatele. Mitmes vastuses osutati vajadusele sõnastada tööjuhendeid täpsemalt (nt selgem viide eelneva harjutuse sõnavara kasutamisele) ja muuta mõned ülesanded juhitavamaks (nt piltide võrdlemiseks etteantud väljendid), samuti soovitati lisada aruteluküsimused slaididele. Lisaks mainiti üksikuid trükivigu ja keelelisi parandusi, õpetaja võtme ja õpilase töölehe kooskõla täpsustamist ning praktilisi täiendusi (nt leheküljenumbriid, märgistuse ühtlustamine), samuti printimispiiranguid (nt värvilise printimise võimaluse puudumine).

Arutelu

Magistritöö eesmärgiks oli koostada pildiraamatutel põhinev õppematerjal kultuuriteadlikkuse arendamiseks II kooliastme inglise keele tunnis ja selgitada välja õpilaste ja õpetajate hinnang sellele. Uuringu tulemused näitasid, et õpilased hindasid loodud materjali üldjoontes positiivselt, tuues esile nii ülesannete arusaadavuse, pildiraamatute huvipakkuvuse kui ka võimaluse paremini mõista erinevaid kultuure. Õpetajate hinnangul on materjal kooskõlas Põhikooli riikliku õppekava (2011) rõhuasetusega kultuuriteadlikkuse arendamisele. Nad tõid esile mitmeid tugevusi, aga ka täiendamisvõimalusi. Järgnevalt arutlen tulemuste üle uurimisküsimuste kaupa, seostades need sissejuhatuses ja teoreetilises osas käsitletavaga, toon välja töö piirangud, praktilise väärtuse ning soovitusel edasiseks arendamiseks ja uurimiseks.

Esimese uurimisküsimusega soovisin välja selgitada, milline on II kooliastme õpilaste hinnang loodud õppematerjalile. Tulemused näitasid, et õpilased hindasid seda valdavalt positiivselt, tuues esile nii juhiste selguse, visuaalse kujunduse kui ka emotsionaalse kaasatuse. Kõrged keskmised hinnangud juhiste arusaadavusele, ülesannete jõukohasusele ning töölehtede ja slaidide kujundusele viitavad, et materjal oli kooskõlas õppematerjalide koostamise põhimõtetega, mille kohaselt tuleb alustada sihtrühma vajadustest ning tagada selged, lühikesed ja ühemõttelised juhised, mis soodustavad õppija iseseisvust (Green, 2023;

Howard & Major, 2004; Tomlinson & Masuhara, 2018). Õpilaste hinnangud kinnitavad seega, et ADDIE-mudeli analüüsi ja kavandamisetaapid oli antud töös piisavalt põhjalikult läbi viidud.

Õpilaste positiivsed hinnangud õppematerjali huvitavusele ja tunnis kaasatusele on kooskõlas rahvusvaheliste uuringutega, mis kirjeldavad pildiraamatuid kui tugevat motivatsiooniallikat võõrkeeleõppes (Birketveit, 2021; Crawford *et al.*, 2024; Nilsson, 2024). Pildiraamatute multimodaalne loomus – teksti ja pildi sümbioos – aitab luua tähenduslikku ja emotsionaalselt kõnetavat õpituatsiooni (Arizpe & Styles, 2003; Nikolajeva & Scott, 2001). Ka käesolevas uurimuses töid õpilased avatud vastustes sageli esile värvilisi pilte, töölehtede kujundust ja konkreetseid tegevusi, mis viitab, et visuaalne tugi ja ülesannete vaheldusrikkus aitasid tähelepanu hoida ning õpitegevusi elavdada. Samas olid pildiraamatut puudutavad hinnangud mõnevõrra tagasihoidlikumad, eriti väitel, et pildiraamatu kasutamine suurendab huvi keeleõppe vastu. Võimalik, et II kooliastmes ei kõneta pildiraamatu formaat kõiki õppijaid ühtviisi ning osa õpilasi tajub seda pigem noorematele suunatuna. Lisaks on huvi keeleõppe vastu laiem hoiak, mis võib kujuneda pigem korduvate ja pikemaajaliste kogemuste kaudu, mitte ühe tunnikogemuse põhjal.

Keeleõppe seisukohast tajusid õpilased õppematerjali pigem toetavana – enamik nõustus, et see aitas inglise keelt paremini õppida ning suurendas valmisolekut tunnis kaasa töötada. See haakub varasemate uurimistulemustega, mille kohaselt pildiraamatud toetavad sõnavara ja keelestruktuuride omandamist, pakkudes visuaalset tuge ja korduvat kokkupuudet keelemustritega (Birketveit, 2021; Mellegård, 2018; Tomé-Fernández *et al.*, 2019). Samas olid selle ploki väidete seas keskmisest mõnevõrra madalamad hinnangud nii tajutud keelelisele kasule kui ka positiivsete emotsioonide kirjeldamisele. Võimalik, et õppijatel on lühikese katsetusperioodi põhjal keeruline hinnata keelelist arengut ning see sõltub sageli ülesannete raskusastme sobivusest. Üksikud vastused viitasid raskustele kirjutamisülesannete või uute sõnadega, mis näitab, et kuigi üldine raskusaste oli sobiv, nõuavad kõrgema kognitiivse keerukusega ülesanded (nt kirjalik eneseväljendus) mõnelt õppijalt enam pingutust. Õpetamise seisukohalt võib neid raskusi näha pigem soovitava „mõtestatud pingutusena“ (Timmis, 2022), mida õpetaja saab toetada lisatöe ja diferentseerimisega.

Kultuuriteadlikkuse vaates olid õpilaste hinnangud samuti kõrged. Suur osa õpilastest leidis, et õppematerjal pani neid mõtlema kultuuride sarnasuste ja erinevuste üle, aitas paremini mõista teise maa kultuuri ning pakkus uut teavet, mida varem ei teatud. Samuti nõustuti, et kultuuriteemade käsitlemine muudab tunnid põnevamaks ning et eri kultuuride kohta õppimine võõrkeele tunnis on oluline. Need tulemused toetavad Tomlinsoni ja

Masuhara (2004) ning Byram'i (2012) käsitlust, mille kohaselt kultuuriteadlikkus eeldab nii teadmiste omandamist kui ka refleksiooni enda ja teiste kultuuride üle. Õpilaste vastustes ilmnes, et nad ei omandanud üksnes fakte, vaid tõid esile ka kultuuride võrdlemise, mis on kooskõlas kultuuriteadlikkuse arendamise eesmärgiga liikuda kultuuriteadmistelt sügavamale mõistmise ja oskuseni mõista teiste inimeste vaatenurki (Arizpe, 2009; Hasegawa *et al.*, 2022).

Bishopi (1990) pildiraamatute metafoor, mille kohaselt toimivad need akende, peeglite ja liugustena, aitab saadud tulemusi tõlgendada. Käesolevas uurimuses toimusid pildiraamatud õpilaste jaoks ühtaegu akendena teistesse kultuuridesse ja peeglina, mis võimaldas oma kogemust uues valguses näha. Samas võib märgata, et kultuuride sarnasuste ja erinevuste analüüsi puudutavad ülesanded osutusid mõnele õpilasele keerukamaks. See on ootuspärane, arvestades, et tegemist on kõrgema taseme mõtlemisoskusi nõudvate tegevustega, mis eeldavad nii keelelist kui ka kognitiivset valmisolekut (Roche, 2015; Wells *et al.*, 2022). Sellest järeldub, et kultuuriteadlikkuse arendamisel II kooliastmes on vajalik järkjärguliselt suurendada analüüsi ja refleksiooni sügavust, pakkudes samal ajal selget toetust (nt suunavad küsimused, näited, visuaalsed abivahendid), et kõik õpilased saaksid mõtestatud moel osaleda.

Kokkuvõttes kinnitavad õpilaste vastused, et loodud pildiraamatutel põhinev materjal vastab teoreetilises osas kirjeldatud hea õppematerjali kriteeriumidele (selged juhised, esteetiline kujundus, tähenduslikud ja emotsionaalselt haaravad ülesanded) ning toetab Põhikooli riikliku õppekava (2011) eesmärki arendada õpilastes kultuuriteadlikkust ja avatud hoiakut. Samas viitavad mõnevõrra ettevaatlikud hinnangud keeleoskuse arengule, et üksik lühike sekkumine ei pruugi õppijate jaoks keelelist muutust selgelt tajutavaks teha, mistõttu oleks edasistes uuringutes otstarbekas kavandada pikemaajalisi sekkumisi ning kombineerida õpilaste hinnanguid objektiivsemate keeletulemustega.

Teise uurimisküsimusega soovisin teada saada, milline on II kooliastme inglise keele õpetajate hinnang loodud materjalile, sh soovitusid täiendamiseks ja parandamiseks. Õpetajate vastused kinnitavad, et kultuuriteadlikkuse arendamist peetakse võõrkeeletundides väga oluliseks ning kultuuriteemasid käsitletakse üsna regulaarselt. Õpetajad hindasid õpikute panust kultuuriteadlikkuse kujundamisse pigem mõõdukaks, mis viitab vajadusele lisamaterjalide järele. See on kooskõlas rahvusvaheliste uuringutega, mille kohaselt ei toeta õpikutes sisalduvad ülesanded sageli õppekavades sätestatud kultuuri- ja väärtusõppe eesmärgi (Bakken & Andersson-Bakken, 2021; Peskoller, 2025).

Põhikooli riiklik õppekava (2011) rõhutab, et võõrkeeleeõpe peab toetama kultuuriteadlikkuse ja avatud hoiakute kujunemist. Käesoleva magistritöö tulemused viitavad, et õppematerjal aitab seda lünka osaliselt täita: kõik õpetajad leidsid, et selle abil on võimalik arendada õpilaste kultuuriteadlikkust ning enamik hindas seda õpilaste jaoks huvitavaks ja motiveerivaks. See kinnitab, et loodud materjal aitab õppekava väärtuspõhised eesmärgid muuta õpetaja jaoks kasutatavateks ja jõukohasteks tunnitegevusteks (Mourão, 2023; Furnes & Birketveit, 2020).

Õpetajad hindasid õppematerjali loogiliselt üles ehitatuks, visuaalselt atraktiivseks ja juhendmaterjale abistavaks. See viitab sellele, et kavandamisel kasutatud põhimõtted (ADDIE-mudel, Greeni ja Tomlinsoni soovitusel ning Põhikooli riikliku õppekava ja kutsestandardi nõuded) toimisid hästi ka tegelikus õppetöös. Oluline on, et juhendmaterjal võimaldas katsetada seda ka neil õpetajatel, kellel varasem kogemus pildiraamatute süsteemse kasutamisega puudus. See haakub Eesti kontekstis varasemate leidudega, mille kohaselt takistavad õpetajatel uute materjalide loomist ja kasutamist eelkõige ajanappus ja piiratud metoodiline ettevalmistus (Raska *et al.*, 2025). Seega võib käesoleva töö üheks tugevuseks pidada just seda, et loodud materjal on terviklik ressurss, mis hõlmab õpilaste töölehti, esitlusi ja õpetaja juhendeid.

Samal ajal osutavad õpetajate ettepanekud mitmele aspektile, mis vajavad edasist läbimõttlemist. Peamine arengukoht puudutab diferentseerimist – osa õpetajaid leidis, et noorematele õpilastele oli sõnavara kohati liiga keerukas, samas kui 6. klassi jaoks võinuks olla mõnes mõttes väljakutsuvam. See on kooskõlas Timmise (2022) ja Tomlinsoni (2011) rõhuasetusega, et õppematerjalid peaksid võimaldama paindlikku kohandamist eri tasemega õppijatele. Minu loodud tunnikavades esineb diferentseerimist eelkõige ülesannete mitmekesisuse ja õpetaja juhendmaterjalides pakutud valikute kaudu (nt millised ülesanded võib jätta koduseks tööks või kiirematele), kuid tulemused näitavad, et tulevikus võiks veel teadlikumalt ülesannete diferentseerimisele keskenduda (nt eraldi lihtsustatud variandid ja lisaväljakutset pakkuvad ülesanded).

Mõned õpetajad pöörasid tähelepanu ka tehniliste nüanssidele (värviliselt printimise võimaluse puudus) ja vormistuse detailide (töölehtede leheküljenumbri) olulisusele. Kuigi need võivad esmapilgul tunduda kõrvalised, mõjutavad need otseselt kasutusmugavust ja seega valmisolekut seda tunnis rakendada. Valente ja Mourão (2022) rõhutavad, et pildiraamatutel põhinevate õppematerjalide edukas kasutamine sõltub suuresti sellest, kui hästi on need organiseeritud ja kui hõlpsalt saab õpetaja need oma igapäevasesse

töökorraldusse lõimida. Käesoleva töö tulemused kinnitavad seda tähelepanekut – positiivne tagasiside ei välista vajadust parendamiseks ja edasi arendamiseks.

Kokkuvõttes näitab õpetajate tagasiside, et loodud materjal vastab suurel määral teoreetilises osas esitatud hea õppematerjali põhimõtetele ning aitab täita õppekava eesmärki arendada õpilaste kultuuriteadlikkust. Samal ajal toovad õpetajate täpsed ettepanekud esile vajaduse diferentseerimise, juhendmaterjali täpsuse ja tehnilise teostatavuse järele. Need tähelepanekud on väärtuslik sisend järgmise versiooni täiustamiseks ning kinnitavad Greeni (2023) kirjeldatud läbiva parendamise põhimõtte olulisust – õppematerjalide arendus on tsükliline protsess, mis tugineb kasutajatelt saadud tagasisidele.

Töö piirangud ja praktiline väärtus

Käesoleval magistritööl on mitmeid piiranguid, mida tulemuste tõlgendamisel tasub arvesse võtta. Esiteks on valim suhteliselt väike, mistõttu ei ole võimalik tulemusi statistiliselt üldistada kõigile Eesti õpilastele ja õpetajatele. Teiseks ei viinud ma tunde ise läbi, ehk tundide ülesehitus ja rõhuasetus võis õpetajati erineda. Seetõttu on keeruline täpselt eristada, kui võrd tulenes tagasiside õppematerjali eripärast või õpetajate individuaalsest õpetamisstiilist. Kolmandaks koguti andmeid küsimustike abil, mis võimaldas küsitleda korraga suurt hulka õpilasi ja õpetajaid. Samas tuleb eriti õpilaste puhul arvestada, et küsimustikule vastamine võis toimuda kiirustades ja vastused ei pruukinud olla alati süvitsi läbi mõeldud. Neljandaks ei toimunud enne materjali loomist eeluuringut, et kaardistada õpetajate vajadusi, huvisid ja ootusi kultuuriteemaliste materjalide osas, kuigi arendusuuringute käsitlustes peetakse sellist analüüsi oluliseks (Easterday *et al.*, 2017). Kuna aga õppematerjali koostamise algus jäi suvesse, ei olnud see ajalistel põhjustel võimalik. Oluline piirang on seotud ka kultuuriteadlikkuse arendamise sügavusega. Kultuuriteadlikkus kujuneb pikema aja jooksul korduvate kokkupuudete, arutelude ja refleksiooni kaudu (Arizpe & Styles, 2003; Kramsch, 2013; Mourão, 2023; Roche, 2015). Käesoleva töö tulemused peegeldavad seetõttu pigem esmast kokkupuudet pildiraamatutel põhineva materjali ja käsitletud kultuuriteemadega, mitte sügavamaid muutusi hoiakutes ja väärtustes.

Piirangutest hoolimata on magistritööl selge praktiline väärtus. Loodud õppematerjal pakub võõrkeeleõpetajatele valmis vahendit kultuuriteemade käsitlemiseks II kooliastmes. Lisaks aitab koostatud soovitusliku pildiraamatute nimekiri õpetajatel leida vastavalt oma klassile ja teemale sobivaid raamatuid, vähendades aega sobiliku kirjanduse otsimisele. Üheks magistritöö tugevuseks on see, et seda katsetasid õpetajad paljudest Eesti maakondadest ja erineva profiiliga koolidest. Kuna varasemad Eestis tehtud uurimused on

keskendunud pigem õpetajatele, võimaldas õpilastelt kogutud tagasiside kujundada terviklikumat arusaama selle sobivusest ja kasutatavusest. Töö käigus sain ise väärtusliku kogemuse õppevara koostamisest ning õpetajatelt ja õpilastelt saadud tagasiside aitab mul edaspidi veelgi paremaid materjale luua. Lõpetuseks, kuigi lühiajaline kokkupuude ei olnud piisav, et kultuuriteadlikkust sügavamalt kujundada, loodan, et vähemalt mõne õpetaja ja õpilase jaoks avas materjal akna veidi paokile (Bishop, 1990), pakkudes esmast positiivset kogemust kultuuriliselt tähenduslike pildiraamatutega.

Käesoleva magistritöö jätkuna võiks pildiraamatutel põhinevaid õppematerjale koostada teistele kooliastmetele ja erinevatel kultuuriteemadel. Lisaks võiks läbi viia väiksema valimiga pikemaajalisi uuringuid, kus minnakse pildiraamatute analüüsi ja aruteludega süvitsi. Sellistes uuringutes oleks võimalik läbi viia eel- ja järeltestid, et hinnata tegelikke muutusi õpilaste teadmistes, hoiakutes ja kultuuriteadlikkuses. Kuna ma näen pildiraamatutes väga suurt potentsiaali mitte ainult kultuuriteadlikkuse arendamisel, vaid ka ainetevahelise lõimingu toetamisel, üldpädevuste kujundamisel ja läbivate teemade käsitlemisel, võiks tulevikus enam keskenduda õpetajate koolitamisele ja toetamisele pildiraamatute teadlikul kasutamisel.

Tänusõnad

Ma tänan kõiki õpetajaid ja õpilasi, kes olid nõus minu õppematerjali katsetama ja tagasisidestama. Olen südamest tänulik oma juhendajale Evi Saluveerile, kelle asjatundlik juhendamine, abi ja toetus olid selle töö valmimisel hindamatu väärtusega. Aitäh mu kallile õele Kadri Koppelile magistritöö keelelise toimetamise eest. Kõige suurem tänu kuulub minu abikaasale, meie kolmele imelisele lapsele ning nende vanaemadele, kes võimaldasid mul täita oma kauaaegse unistuse magistriõpingute lõpetamise näol.

Autorsuse kinnitus

Kinnitan, et olen koostanud ise käesoleva lõputöö ning toonud korrektselt välja teiste autorite ja toetajate panuse. Töö on koostatud lähtudes Tartu Ülikooli haridusteaduste instituudi lõputöö nõuetest ning on kooskõlas heade akadeemiliste tavadega.

Kristi Juurikas

/allkirjastatud digitaalselt/

09.01.2026

Kasutatud kirjandus

- Aasmäe, F. S. (2022). *II kooliastme õpilaste ja õpetajate hinnangud autentse materjali põhjal koostatud õppematerjalile maoori kultuuri kohta* [magistritöö, Tartu Ülikool]. DSpace. <http://hdl.handle.net/10062/83517>
- Ainevaldkond „Võõrkeeled” (2023). *Riigi Teataja I, 14.01.2011, 1*. https://www.riigiteataja.ee/aktulisa/1080/3202/3005/18m_pohi_lisa8.pdf#
- Anier, K. (2023). *Õpetajate arvamused pildiraamatutel põhineva õppematerjali kohta õppekava läbivate teemade käsitlemiseks 3. ja 4. klassi inglise keele tunnis* [magistritöö, Tartu Ülikool]. DSpace. <https://hdl.handle.net/10062/90570>
- Apuhtin, A. (2014). *Pildiraamatutel põhinev õppematerjal kõnelemisokuse, sõnavara ja grammatika arendamiseks I ja II kooliastme inglise keele kui võõrkeelega tunnis* [magistritöö, Tartu Ülikool]. DSpace. <http://hdl.handle.net/10062/42202>
- Arizpe, E. (2009). Sharing visual experiences of a new culture: Immigrant children's responses to picturebooks and other visual texts. In J. Evans (Ed.), *Talking beyond the page: Reading and responding to picturebooks* (pp. 134–151). Routledge.
- Arizpe, E., & Styles, M. (2003). *Reading contemporary picturebooks: Picturing text*. Routledge.
- Bai, Y. (2024). The value of diversity: Picture books as tools to support children's multicultural & intercultural education. *Academic Journal of Humanities & Social Sciences*, 7(4), 34–38. <https://doi.org/10.25236/AJHSS.2024.070404>
- Bakken, J. & Andersson-Bakken, E. (2021). The textbook task as a genre. *Journal of Curriculum Studies*, 53(6), 729–748. <https://doi.org/10.1080/00220272.2021.1929499>
- Birketveit, A. (2021). Picturebooks. In G. Williams, & A. Normann. (Eds.), *Literature for the English classroom: Theory into practice* (2nd ed.). (pp 17-53). Fagbokforlaget.
- Bishop, R. S. (1990). Mirrors, windows, and sliding glass doors. *Perspectives: Choosing and Using Books for the Classroom*, 6(3). <https://www.scribd.com/document/506033060/Mirrors-Windows-and-Sliding-Glass-Doors>
- Burri, M., Mantei, J., & Kervin, L. (2022). “This side is the real world and the other one is like Minecraft”: Using an almost wordless picture book to explore Japanese primary school students' cultural awareness. *Language Teaching for Young Learners*, 4(2), 192–214. <https://doi.org/10.1075/ltyl.21013.bur>

- Byram, M. (2012). Language awareness and (critical) cultural awareness – relationships, comparisons and contrasts. *Language Awareness*, 21(1–2), 5–13.
<https://doi.org/10.1080/09658416.2011.639887>
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2018). *Research Methods in Education* (8th ed.). Routledge.
- Crawford, P. A., Roberts, S. K., & Lacina, J. (2024). Picturebooks and young children: Potential, power, and practices. *Early Childhood Education Journal*, 52(7), 1273–1279. <https://doi.org/10.1007/s10643-024-01701-0>
- Easterday, M. W., Rees Lewis, D. G., & Gerber, E. M. (2017). The logic of design research. *Learning: Research and Practice*, 4(2), 131–160.
<https://doi.org/10.1080/23735082.2017.1286367>
- Eetikaveeb. (s.a.). *Teadustöö tegemine*. <https://eetika.ee/et/sisu/2teadustoo-tegemine>
- Furnes, L. K., & Birketveit, A. (2020). Development of intercultural competence among a class of 5th graders using a picture book. *Nordic Journal of Modern Language Methodology*, 8(2), 113–139. <https://doi.org/10.46364/njmlm.v8i2.785>
- Geertz, C. (1973). *The interpretation of cultures*. Basic Books.
<https://cdn.angkordatabase.asia/libs/docs/clifford-geertz-the-interpretation-of-cultures.pdf>
- Green, B. (2023). Five design principles for language learning materials development. *ORTESOL Journal*, 40, 4–20. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1402220.pdf>
- Gutiérrez-García, R., & Álvarez-Álvarez, C. (2025). Working with picture books in early childhood education and educating in values. *Ocnos*, 24(2).
https://doi.org/10.18239/OCNOS_2025.24.2.564
- Hasegawa, A., MacFarlane, E., Sedaghat, M., & Masatsugu, K. (2022). Opening windows to the world: Developing children’s intercultural understanding through picturebooks in Japan. *Children’s Literature in English Language Education*, 10(2), 29–55.
https://www.researchgate.net/publication/365852318_Opening_Windows_to_the_World_Developing_Children's_Intercultural_Understanding_through_Picturebooks_in_Japan
- Heggernes, S. L. (2019). Opening a dialogic space: Intercultural learning through picturebooks. *Children’s Literature in English Language Education* 7(2), 37-60.
<https://clelejournal.org/wp-content/uploads/2019/12/Intercultural-Learning-through-Picturebooks-CLELE-7.2.pdf>
- Heggernes, S. L. (2021). *Intercultural learning through texts: Picturebook dialogues in the*

- English language classroom* (PhD thesis). Oslo Metropolitan University.
<https://skriftserien.oslomet.no/skriftserien/article/view/748>
- Hofstede, G. (2001). *Culture's consequences: Comparing values, behaviors, institutions and organizations across nations* (2nd ed.). Sage.
https://www.google.ee/books/edition/Culture_s_Consequences/w6z18LJ_1VsC?hl=et&gbpv=1&dq=Culture%E2%80%99s+consequences:+Comparing+values,+behaviors,+institutions+and++organizations+across+nations&printsec=frontcover
- Howard, J., & Major, J. (2004). Guidelines for designing effective English language teaching materials. *The TESOL Journal*, 12(10), 50–58.
https://www.researchgate.net/publication/237476568_Guidelines_for_Designing_Effective_English_Language_Teaching_Materials
- Jones, C. (2022). Authenticity in language teaching materials. In J. Norton & H. Buchanan (Eds.), *The Routledge handbook of materials development for language teaching* (pp. 65–77). London: Routledge.
- Järvesaar, R. (2023). *Kultuuridevahelise suhtluspädevuse arendamiseks loodud õppematerjal II kooliastme inglise keele tundideks ning õpetajate tagasiside sellele* [magistritöö, Tartu Ülikool]. DSpace. <https://hdl.handle.net/10062/90511>
- Kallis, M. (2016). *Põhikooli III kooliastme õpilaste arvamused kultuuriteemade õppimise kohta inglise keele tunnis Valgamaa koolide näitel* [bakalaureusetöö, Tartu Ülikool]. DSpace. <http://hdl.handle.net/10062/52414>
- Kirmjõe, K. (2012). *Rahvajuttudel põhinev õppematerjal inglise keelt kõnelevate riikide kultuurielementide õpetamiseks II kooliastme inglise keele tunnis* [magistritöö, Tartu Ülikool]. DSpace. <http://hdl.handle.net/10062/25958>
- Kramsch, C. (2013). Culture in foreign language teaching. *Iranian Journal of Language Teaching Research*, 1(1), 57–78. https://ijltr.urmia.ac.ir/article_20453.html
- Kroeber, A. L., & Kluckhohn, C. (1952). *Culture: A critical review of concepts and definitions*. Peabody Museum Press.
https://www.researchgate.net/publication/327770146_Self_in_a_Space_of_Liminality_Toward_the_Rationale_for_Transformative_Strategies_of_Higher_Education/fulltext/5ba3986d45851574f7d896b6/Self-in-a-Space-of-Liminality-Toward-the-Rationale-for-Transformative-Strategies-of-Higher-Education.pdf
- Kurt, S. (2018). *Instructional Design Models and Theories*. *Educational Technology*.
<https://educationaltechnology.net/instructional-design-models-and-theories/>

Kutsestandard. Õpetaja, tase 7. (2025).

<https://www.kutseregister.ee/ctrl/et/Standardid/vaata/11373115>

Lee, C. (2021). Exploring Multicultural Picturebooks in a Heritage Language Classroom.

Children's Literature in English Language Education, 9(1), 32–56.

<https://clelejournal.org/wp-content/uploads/2021/05/CLELE-9.1-Exploring-Multicultural-Picturebooks-in-a-Heritage-Language-Classroom-1.pdf>

Lewis, D. (2006). *Reading contemporary picturebooks. Picturing text.* Routledge.

Löfström, E., & Areskoug, L. (2020). *Taking action into research!*

https://www.edu.uu.se/digitalAssets/856/c_856734-1_1-k_takingactionintoresearch_201206.pdf

Mellegård, I. (2018). Picture books – The path to authentic language. *The EATE Journal*,

54, 35–41. <https://eate.ee/wp-content/uploads/2025/08/Open-54-web.pdf>

Mellegård, I. (s.a.) *Picture Books in the English Classroom – A Goldmine for Everyone!*

<https://www.hiof.no/english/services/knowledge/picture-books/>

Mourão, S. (2019). Response during picturebook read alouds in English as a foreign

language. *TEANGA, the Journal of the Irish Association for Applied Linguistics*, 10, 58–76. <https://doi.org/10.35903/teanga.v10i0.70>

Mourão, S. (2023). Picturebooks for intercultural learning in foreign language education: A

scoping review. *Zeitschrift für interkulturellen Fremdsprachenunterricht*, 28(1), 173–209. <https://doi.org/10.48694/zif.3620>

Nikolajeva, M. (1996). *Introduction to the theory of children's literature.* Tallinn

Pedagogical University.

Nikolajeva, M., & Scott, C. (2001). *How picturebooks work.* Routledge.

Nilsson, M. (2024). „It's a teacher's dream to have something this engaging”: English

picturebook read-alouds in upper primary school. *Language Teaching for Young Learners*. 7(1), 62–85. <https://doi.org/10.1075/ltyl.00058.nil>

Ong, P. A. L. (2022). Critical multiculturalism and countering cultural hegemony through

children's literature. *Waikato Journal of Education*, 27(1), 51–65.

<https://doi.org/10.15663/wje.v26i1.884>

Peskoller, J. (2025). The intercultural potential of language activities: Investigating the

implementation of intercultural learning in three Austrian EFL textbooks.

Intercultural Communication Education, 8(1), 1–21.

<https://doi.org/10.29140/ice.v8n1.2313>

- Peterson, B. (2004). *Cultural Intelligence: A Guide to Working with People from Other Cultures*. Intercultural Press. <https://www.scribd.com/document/541462600/Cultural-Intelligence-A-Guide-to-Working-With-People-From-Other-Cultures-1>
- Phongsirikul, M. (2018). *Developing intercultural awareness in the English language classroom* [Master's thesis, Thammasat University]. Thammasat University eThesis Archive.
- Põhikooli riiklik õppekava. (2011). *Riigi Teataja I 2023, 5*.
<https://www.riigiteataja.ee/akt/129082014020?leiaKehtiv>
- Raska, H., Taimalu, M., & Uibu, K. (2025). Factors influencing Estonian teachers' opportunities and decisions regarding the selection of learning materials. *Teaching Education*. <https://doi.org/10.1080/10476210.2025.2463584>
- Roche, M. (2015). *Developing children's critical thinking through picturebooks: A guide for primary and early years students and teachers*. Routledge.
- Rämmer, A. (2014). *Valimi moodustamine*. <http://samm.ut.ee/valimid>
- Sinijärv, H. H. (2016). *Autentsete materjalide põhjal koostatud töölehe kasutamine III kooliastme inglise keele tunnis Šoti kultuuri näitel* [bakalaureusetöö, Tartu Ülikool]. DSpace. <http://hdl.handle.net/10062/52553>
- Sipe, L. R. (1998). How picture books work: A semiotically framed theory of text-picture relationships. *Children's Literature in Education, 29*(2), 97–108.
<https://doi.org/10.1023/A:1022459009182>
- Soone, H. (2016). *Kultuuridevahelise suhtluspädevuse arendamine inglise keele tundides* [magistritöö, Tartu Ülikool]. DSpace. <http://hdl.handle.net/10062/53021>
- Styles, M., & Noble, K. (2009). Thinking in action: Analysing children's multimodal responses to multimodal picturebooks. In J. Evans (Ed.), *Talking beyond the page: Reading and responding to picturebooks* (pp. 118-133). Routledge.
- Suur, K. (2024). *6–7-aastaste laste jutustamisoskuse arendamine pildiraamatute abil* [bakalaureusetöö, Tartu Ülikool]. DSpace. <https://hdl.handle.net/10062/100104>
- Zirkel, M. (2022). The potential of picturebooks in primary ELE: Fostering language skills and addressing pressing concerns of modern-day society. In T. Summer & H. Böttger (Eds.), *English in primary education: Concepts, research, practice* (pp. 117–139). <https://doi.org/10.20378/irb-58794>
- Taimalu, M., Uibu, K., & Leola, H. (2020). Eesti keele ja matemaatika õppevara valiku põhimõtted ja eesmärgid lasteaia- ja klassiõpetajate hinnangul. *Eesti Haridusteaduste Ajakiri, 8*(2), 164–191. <https://doi.org/10.12697/eha.2020.8.2.07>

- Timmis, I. (2022). Theory and practice in materials development. In J. Norton & H. Buchanan (Eds.), *The Routledge handbook of materials development for language teaching* (pp. 30–46). Routledge.
- Ting-Toomey, S. (1999). *Communicating Across Cultures*. Guilford.
https://books.google.ee/books/about/Communicating_Across_Cultures_First_Edit.htm?id=DTr02hvFY1UC&redir_esc=y
- Tomalin, B. & Stempleski, S. (2013). *Cultural awareness*. Oxford University Press.
- Tomé-Fernández, M., Senís-Fernández, J., & Ruiz-Martín, D. (2019). Values and intercultural experiences through picture books. *The Reading Teacher*, 73(2), 205–213. <https://doi.org/10.1002/trtr.1813>
- Tomlinson, B. (2011). Introduction: principles and procedures of materials development. In B. Tomlinson (Eds.), *Materials Development in Language Teaching* (pp. 1–34), (2nd ed.). Cambridge University Press.
- Tomlinson, B. (2012). Materials development for language learning and teaching. *Language Teaching*, 45(2), 143–179. <https://doi.org/10.1017/S0261444811000528>
- Tomlinson, B., & Masuhara, H. (2004). Developing cultural awareness. *Modern English Teacher*, 13(1), 5-11.
- Tomlinson, B., & Masuhara, H. (2018). *The Complete Guide to the Theory and Practice of Materials Development for Language Learning*. Hoboken, NJ: Wiley Blackwell.
- Tylor, E. B. (1871). *Primitive Culture: Researches into the Development of Mythology, Philosophy, Religion, Art, and Custom* (Vol. 1). John Murray.
https://books.google.ee/books?id=AucLAAAIAAJ&printsec=frontcover&hl=et&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false
- Valente, D., & Mourão, S. (2022). Picturebooks as vehicles: Creating materials for pedagogical action. *Children's Literature in Language Education Journal (CLELEjournal)*, 10(2), 1–28. <https://clelejournal.org/article-1-david-valente-sandie-mourao/>
- Wells, M. S., Morrison, J. D., & López-Robertson, J. (2022). Building critical reading and critical literacy with picturebook analysis. *The Reading Teacher*, 76, 191–200.
<https://doi.org/10.1002/trtr.2130>
- Wintergerst, A. C., & McVeigh, J. (2011). *Tips for Teaching Culture: Practical Approaches to Intercultural Communication*. Pearson/Longman.
- Õunapuu, L. (2012). *Valimid kvantitatiivsetes ja kvalitatiivsetes uurimustes*.
<https://dspace.ut.ee/norepo/27764/>

Lisa 1. Pildiraamatutel põhinev õppematerjal kultuuriteadlikkuse arendamiseks II kooliastme inglise keele tundides

**Pildiraamatutel põhinev õppematerjal kultuuriteadlikkuse arendamiseks
II kooliastme inglise keele tundides**

Kristi Juurikas

Tartu 2026

Hea õpetaja!

Käesolev õppematerjal on loodud II kooliastme õpilastele, et tutvustada pildiraamatute kaudu kultuuriteemasid ning arendada nii keeleoskust kui ka kultuuriteadlikkust.

Pildiraamatud ühendavad teksti ja pildid viisil, mis aitab õpilastel paremini mõista ja kogeda erinevaid kultuure. Nende kaudu saavad lapsed avastada väärtusi, kombeid ja elulaade, arendades nii empaatiat, sallivust kui ka avatud mõtlemist. Kultuuriteadlikkus on oluline nii keeleõppes kui ka igapäevaelus globaliseerivas maailmas.

Õppematerjali keskmes on kolm pildiraamatut, mis avavad eri kultuuride igapäevaelu ja traditsioone. Õppematerjal sisaldab kolme erineva pildiraamatu kohta töölehti õpilastele ja juhendmaterjale õpetajale. Lisaks on olemas ka presentatsioonid, mis aitavad teemasid paremini käsitleda. Õppematerjali võib kasutada tervikuna ühe või kahe tunni jooksul, või valida osade kaupa vastavalt õpilaste vajadustele ja tunniplaani võimalustele.

Õppematerjali lõpus on lisaks toodud soovitusliku kirjanduse nimekiri pildiraamatutest, mis käsitlevad kultuuriteemasid.

Materjal on sobilik 5. ja 6. klassile, eeldusega, et inglise keele õppega on alustatud 3. klassis.

Soovin, et see õppematerjal pakuks õpilastele rõõmu ja uusi teadmisi ning annaks õpetajale praktilise toe tunni läbiviimiseks.

Head avastamist ja katsetamist!

Marilyn Sadler

TONY BARONI LOVES MACARONI

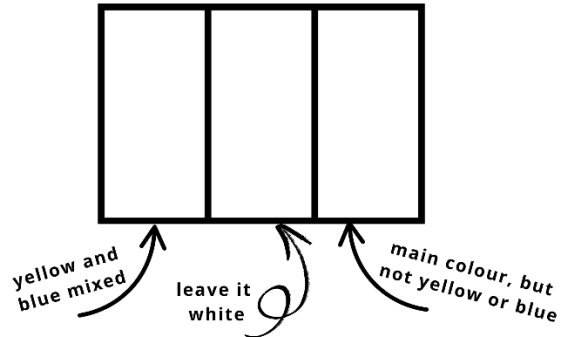
Illustrations by
Lucie Crovatto

1. Find Italy on the map and colour it.
Mark Estonia with a star.

Colour the Italian flag.

2. Look at the pictures from the book. What do you think the story is about? Share your ideas with your partner.

3. Before listening to the story, guess which sentences are true and which are false.

	Circle your guess	Correct answer from the story
Tony loves to eat macaroni.	T / F	
Tony eats macaroni only once a day.	T / F	
Tony does not like cheese on his macaroni.	T / F	
Tony's grandmother is called Donna.	T / F	
Tony's grandmother cooks many dishes for Tony.	T / F	
In the end, Tony starts to like hamburgers too.	T / F	

4. Let's listen and read the book. While listening, check if your predictions were correct.

5. There are so many different foods that Nonna cooked for Tony. Some of them are hidden in this puzzle. Can you find all of them? There are also two Italian desserts.

rotini gelato pizza
lasagne tiramisu

T	N	E	R	M	J	G	I
P	I	P	P	M	K	E	R
K	I	R	J	G	W	L	O
E	C	Z	A	N	C	A	T
F	D	U	Z	M	P	T	I
T	B	U	Y	A	I	O	N
F	P	N	G	P	A	S	I
L	A	S	A	G	N	E	U

6. You are in an Italian restaurant. Complete the dialogue. Use the words from the box and above.

Waiter: Good afternoon! _____ to our restaurant!

Customer: _____! Can I have a _____, please?

Waiter: Of course. Here you are.

Customer: _____! I would like to order _____, please.

Waiter: Alright. What would you like to have for _____?

Customer: _____, please.

Waiter. Anything to _____?

Customer: Yes, one glass of water, please.

Waiter: Perfect! **brings food** _____!

Bon appetit

Welcome

menu

dessert

drink

Hello

Thank you

Practice the dialogue with your partner.

Take turns of being a waiter and a customer.

7. Tony loved pasta with cheese and pizza with peas.
Let's make a pizza as well!

Pizza Margherita Tony Style

flour water yeast salt mozzarella
basil peas olive oil tomato sauce

Match the pictures with the words. Translate.

yeast

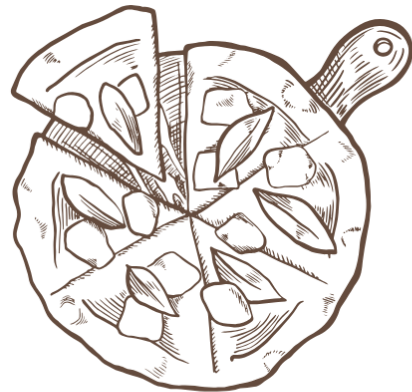

Put the steps in the correct order

- Add fresh basil leaves.
- Bake in the oven at 220°C for 10-12 minutes.
- Put tomato sauce on the base.
- Mix flour, salt, yeast, water and oil in a bowl.
- Make dough and let it rest for one hour.
- Add peas and mozzarella cheese.
- Roll out the dough into a round pizza base.

Optional colouring opportunity :)

Match these traditional Estonian foods with pictures.

sauerkraut blood sausage Baltic sprat curd cheese

hapukapsas

Balti kilud

kohupiim

verivorst

Tony decided to put peas on his pizza.

What would you choose to make it really Estonian? Choose one from the left.

I would put _____ on my pizza.

*You can also choose another Estonian traditional food.

8. Let's compare Italian and Estonian family and food traditions. In Italy, life is sometimes different from Estonia. How about in your family? Complete the sentences.

- In Italy, it is often the grandmother, who cooks for children and grandchildren.

In my Estonian family, it is usually **the mother / the father / someone else** who cooks.

If you chose someone else, then who? _____

- In Italy it is common that grandparents live together with the family.

My grandparents in Estonia live **with us / in their own home**.

- Italy is famous for its pasta, pizza and cheese.

Estonia is famous for _____.

Bonus-task. Imagine a new restaurant has opened in your town. Create a menu for it. Use the words from previous tasks.

Menu

MAIN COURSES

DESSERTS

DRINKS

Reflection task: Think about today's lesson

How did you feel about today's lesson? Colour the emoji.

What was your favourite activity?

What was your least favourite activity?

Draw something you learned today.

„Tony Baroni Loves Macaroni“

Teacher's guide

by Marilyn Sadler, illustrated by Lucie Crovatto

link: <https://www.youtube.com/watch?v=gMZvxbKIV3k>

Book summary: It is a funny picture book about a little boy named Tony. Tony loves to eat macaroni all the time – for breakfast, lunch, and dinner. But then Tony decides he is ready to try something new.

The aim of the worksheets: to introduce Italian cuisine and family traditions, to encourage students to compare cultures.

Learning objectives: Students...

- recognise Italian cultural symbols (food, family roles);
- understand the main events of the story;
- practise a dialogue;
- reflect on similarities and differences with Estonian culture.

Items for the lesson: Internet and projector/screen (with loudspeakers), worksheets and coloured pencils.

Before the lesson: print the worksheets, check if the YouTube link works.

LESSON PLAN

1. Warm-up/introduction: A presentation about Italy – bit.ly/49qqYcT

- Ask: *What do you already know about the country?*
- Students colour Italy on the map of Europe and colour the flag.
- Explain the expression *main colours* if needed.

2. Prediction

- Students look at the pictures from the book.
- Ask: *What do you think the story is about?*
- Students share ideas with partners, then a few with class.

3. True/False prediction

- Students guess which sentences are true/false (table on the worksheet).

4. Play the read-aloud video

- Pause at 3:12 – *What do you think Tony wants to eat now?*
- While listening, students check if their guesses were true.

Follow-up discussion:

- *Would you like to eat pasta every day like Tony? Why/why not?*
- *Do you think it is good or bad to eat only one kind of food? Why?*

5. Word search

- Students find dishes and desserts hidden in the puzzle.
- Teacher may pre-teach some unknown food words.

6. Role-play dialogue

- Students complete a dialogue using given words.
- Then they practise their dialogues with their partners.

7. Pizza Margherita Tony Style

- *If you could invite an Italian friend to Estonia, which Estonian dishes would you cook for them?*
- **Activity break:** Pizza recipe actions. Students stand up. Teacher reads the pizza recipe steps in the correct order and the class acts them out together.

8. Comparing Italian and Estonian family and food traditions and a bonus-task: Restaurant menu

Teacher's choice: use as regular tasks, homework tasks or give as an extension activity for fast finishers in class.

9. Whole-class wrap-up questions

- *What was the most interesting thing you learned about Italy?*
- *Do you think learning about other countries' food makes language lessons more fun?*

10. Student feedback questionnaire

Optional activity break (use whenever needed): Play upbeat music. Students move in place (march, dance, small steps). When the music stops, they freeze in an "Italian café" pose. Freeze prompts: *Freeze like a pizza chef / twirling spaghetti / holding a gelato / a waiter carrying plates / a tourist taking a photo in Rome.*

KEY TO THE EXERCISES

Dialogue

Waiter: Good afternoon! **Welcome** to our restaurant!
Customer: **Hello!** Can I have a **menu**, please?
Waiter: **Of course.** Here you are.
Customer: **Thank you.** I would like to order _____, please.
Waiter: Alright. What would you like to have for **dessert**?
Customer: _____, please.
Waiter. Anything to **drink**?
Customer: Yes, one glass of water please.
Waiter: Perfect! **brings food** **Bon appetit!**

Word search

T	N	E	R	M	J	G	I
P	I	R	P	M	K	E	R
K	I	R	J	G	W	L	O
E	C	Z	A	N	C	A	T
F	D	U	Z	M	P	T	I
T	B	U	Y	A	I	O	N
F	P	N	G	P	A	S	I
L	A	S	A	G	N	E	U

7. Pizza Margherita Tony Style. Key

Match the pictures with the words. Translate.

yeast

pärm

water

vesi

salt

sool

flour

jahu

peas

herned

olive oil

oliiviõli

mozzarella

mozzarella

basil

basiilik

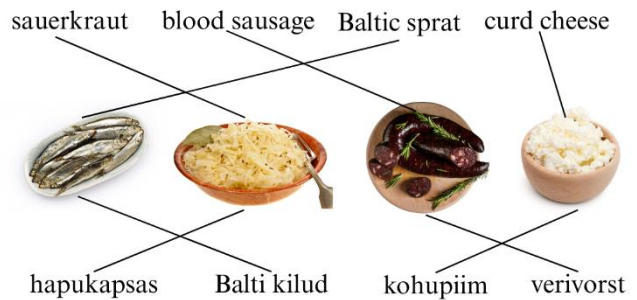
tomato sauce

tomatipasta

Put the steps in the correct order

- 7 Add fresh basil leaves before serving.
- 6 Bake in the oven at 220°C for 10-12 minutes.
- 4 Put tomato sauce on the base.
- 1 Mix flour, salt, yeast, water and oil in a bowl.
- 2 Make dough and let it rest for 1 hour.
- 5 Add peas and mozzarella cheese.
- 3 Roll out the dough into a round pizza base.

Match these traditional Estonian foods with pictures.

References

Italy. <https://kids.nationalgeographic.com/geography/countries/article/italy>

Italian food. <https://www.kids-world-travel-guide.com/italian-food.html>

Interesting Facts for Kids. <https://www.kids-world-travel-guide.com/italy-facts.html>

The QR Code Generator. <https://www.the-qrcode-generator.com/>

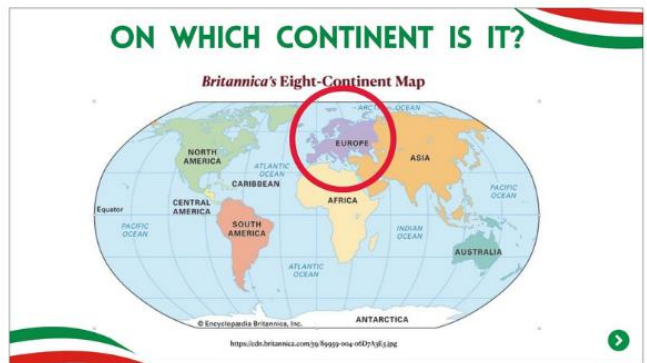
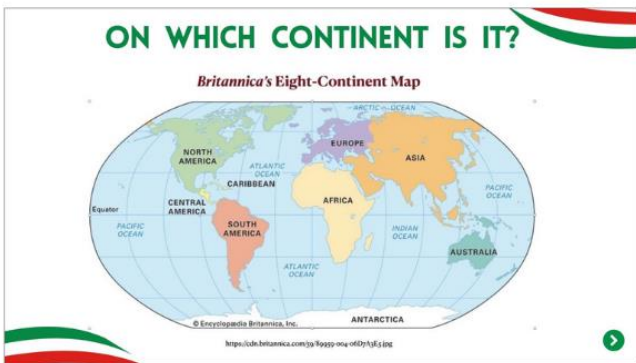
Word Search Generator. <https://thewordsearch.com/maker/>

Image sources

Sadler, M. (2001). *Tony Baroni Loves Macaroni*. NY: Simon & Schuster

Canva (design tool). <https://www.canva.com/>

Tony Baroni Loves Macaroni (book cover image). <https://www.amazon.com/Baroni-Loves-Macaroni-Marilyn-Sadler/dp/B09Z8ZLCF2>

THE CAPITAL OF ITALY IS ...

- a) Milan
- b) Rome
- c) Naples

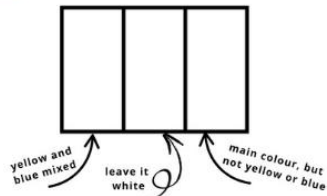
THE CAPITAL OF ITALY IS ...

- a) Milan
- b) Rome
- c) Naples

TASK 1 ON YOUR WORKSHEET

Colour Italy and the Italian flag.

yellow and blue mixed
leave it white
main colour, but not yellow or blue

TASK 1 ON YOUR WORKSHEET

Colour Italy and the Italian flag.

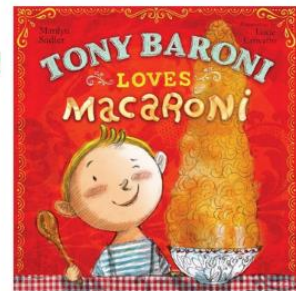

yellow and blue mixed
leave it white
main colour, but not yellow or blue

TASK 3 ON YOUR WORKSHEET. TRUE OR FALSE?

1. Tony loves to eat macaroni.
2. Tony eats macaroni only once a day.
3. Tony does not like cheese on his macaroni.
4. Tony's grandmother is called Donna.
5. Tony's grandmother cooks many dishes for Tony.
6. In the end, Tony starts to like hamburgers too.

STORY TIME!

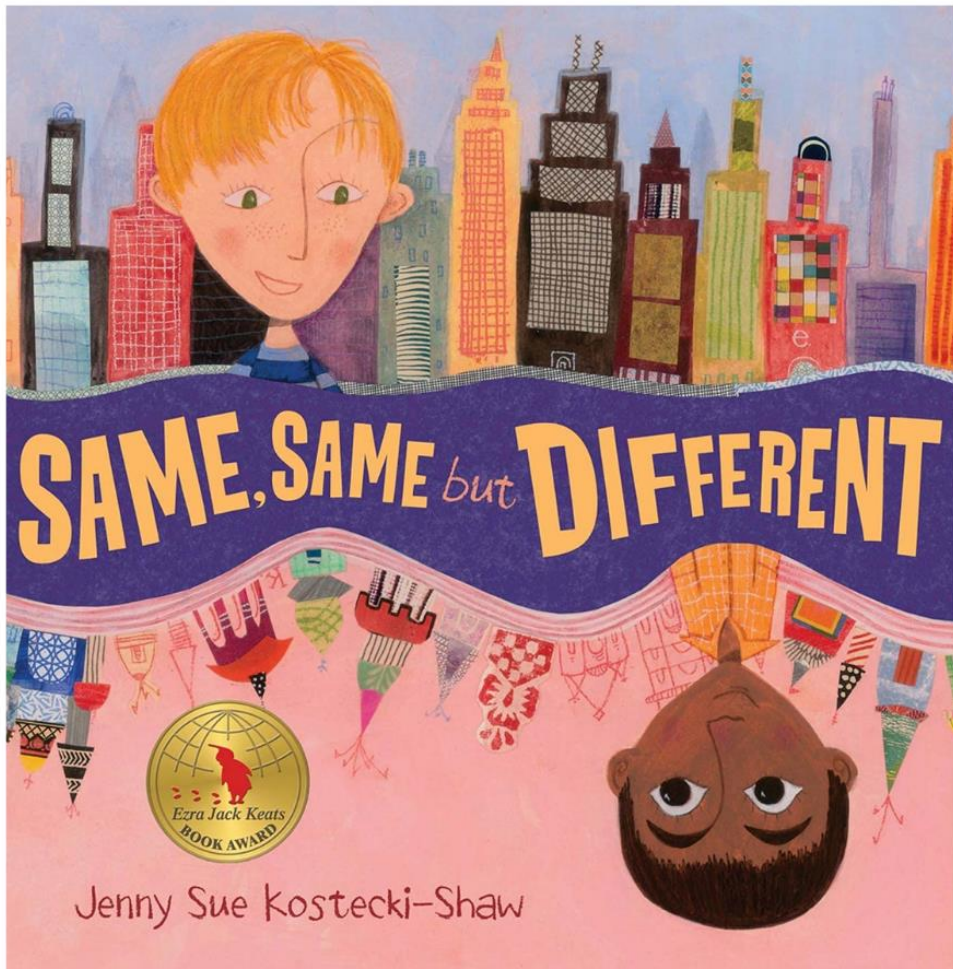
LINK

TAGASISIDEKÜSIMUSTIK ÕPILASELE

USED REFERENCES

- canva.com
- 8-Continent Map of the World <https://www.geocurrents.info/blog/2025/04/24/adding-new-continents-to-the-map-of-the-world-and-thus-approaching-the-world-regional-model/>
- Front cover of Tony Baroni Loves Macaroni <https://www.amazon.com/Baroni-Loves-Macaroni-Marilyn-Sadler/dp/1609052935>
- <https://www.understandingitaly.com/volcanoes.html>
- <https://cookingitalians.com/authentic-margherita-pizza-recipe-italian-classic/>
- https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Red_Vespa_Scooter.jpg
- <https://en.wikipedia.org/wiki/Vespa>
- <https://www.odynovotours.com/italy/tuscany/leaning-tower-of-pisa-fun-facts.html>
- <https://www.britannica.com/place/Mount-Etna>
- <https://www.thecolosseum.org/facts/>
- <https://www.britannica.com/topic/pizza>

Jenny Sue Kostecki-Shaw

„Same, same, but different“

Name: _____

by Jenny Sue Kostecki-Shaw

1. Have you met someone from another country?

I have met _____ from _____ .

**Think of one similarity and one difference between that country and yours.
Write them down.**

One similarity	One difference

**2. Find the United States of America and India on the world map. Colour them.
Mark Estonia with a star.**

3. Look at the flags. Which country is it – USA or India? Complete the table below with the information from the presentation.

USA or India?		
Country		
Capital city		
Language(s)		
Currency		

4. Now let's read and listen to the story.

5. While listening to the story, choose the correct ending(s) for each sentence.

1. Elliot loves to
 - a) climb trees
 - b) swim
 - c) play soccer
2. Elliot lives in a
 - a) farm house
 - b) red brick building
 - c) small apartment
3. Kailash lives with his
 - a) parents
 - b) relatives
 - c) animals
4. Elliot and Kailash both
 - a) ride a bus to school
 - b) draw pictures
 - c) play outside
5. Kailash sees on his way to school
 - a) trains
 - b) cars and traffic lights
 - c) cows and goats
6. Elliot and Kailash learn that
 - a) their lives are completely different
 - b) they cannot be friends
 - c) they are the same in many ways

6. Look at the pictures from the book. First, write two sentences about Elliot and Kailash. Then write one sentence about yourself. An example has been done for you.

	Elliot and Kailash. Same or different?	How about you?
	<i>Elliot goes to school by bus, Kailash goes to school by rickshaw.</i>	<i>I walk to school.</i>
same
different

7. Customs and manners can be quite different around the world.
Work with your partner. Decide if the sentence is about India or America.
Put a tick in the right column.

America	Tip about customs and manners	India
	1. Be on time for school or work.	
	2. Take off your shoes before entering a home.	
	3. Avoid hugging/kissing in public.	
	4. You can only use your right hand for eating.	
	5. You can dress casually. Pyjamas in the supermarket – quite normal.	
	6. Say “ <i>Namaste</i> ”* with hands together and a small head bow.	
	7. Use fork, knife and spoon for eating.	
	8. Burping after a meal can show you enjoyed the food.	

* namaste – a respectful greeting

Which one was the most surprising for you? _____

Which tips are also true in Estonia? Circle the numbers in the task above.

9. Imagine you have a pen pal in India. Write a letter to your friend.
Tell them about your home, family, hobbies, pets, some fun/special fact about you.
Ask your friend one question about their culture (e.g. food, family, traditions, music)

Date: _____

Dear _____,

My name is

Your friend, _____

Writing helpers:

I live in ...

My family is ...

I live with ...

My hobbies are ...

I like to ... after school.

*My favourite food/
 animal/sport is ...*

I have a pet ...

My pet's name is ...

*I don't have a pet,
 but I like ...*

*One interesting thing
 about me is ...*

Bonus-task. The world has many time zones. Let's compare the time in the US, Estonia and India. First, match the countries with their capitals. Find the time difference between Washington and New Delhi.

America	Tallinn
India	Washington
Estonia	New Delhi

Tallinn is 7 hours ahead of Washington

Tallinn is 2 hours and 30 minutes behind of New Delhi.

What is the time difference between Washington and New Delhi?

_____ hours and _____ minutes

Imagine it is 8:00 in Washington. What time is it in Tallinn and New Delhi?

If it is 8:00 in Washington, then it is _____ in Tallinn
and _____ in New Delhi.

Reflection task: Think about today's lesson

How did you feel about today's lesson? Colour the emoji.

What was your favourite activity?

What was your least favourite activity?

Draw something you learned today.

„Same, same, but different“

Teacher's guide

by Jenny Sue KostECKI-Shaw

link: <https://www.youtube.com/watch?v=6ZSW3FbNEfo>

Book summary: Elliot lives in the United States, while Kailash lives in India. They are pen pals. Through exchanging letters and pictures, they talk about their lives. They discover differences in daily life but also many similarities. The book shows that children can be the same and different at the same time.

The aim of the worksheets:

- to explore similarities and differences between American and Indian cultures.
- to empower students to embrace diversity.

Learning objectives: Students...

- identify India and USA on a map and know some key facts about these countries;
- compare daily life across cultures;
- reflect on similarities/differences in their own lives;
- write a short letter to an imaginary pen-pal;
- recognise, analyse and reflect on cultural customs and manners.

Items for the lesson: a screen/projector (with loudspeakers), worksheets.

Before the lesson: print worksheets, check if the YouTube link works.

LESSON PLAN

1. Warm-up with a presentation

- Ask: *Have you met someone from another country?*
- Students write one similarity and difference. Invite a few to share with class.

2. Presentation about USA and India – <https://bit.ly/4jCefIU>

- Whole-class question: *What do you already know about these countries?*
Students find USA and India on the world map, colour them, and mark Estonia with a star.

3. Facts table

- Students complete the table (country, capital, language, currency) while watching the presentation.

4. Reading and listening

- Show the front cover of the book. Ask: *What do you think this story is about?*

- Explain “pen pal” if needed. Teacher could ask if they ever had one? If no, would they like to?
- Before listening to the story, let students read the sentences from task 5. While listening to the story, students choose correct answers about Elliot’s and Kailash’ lives.

Pause throughout the book to ask questions and to compare with Estonia.

5. Comprehension check (multiple choice)

- After reading the book, go through answers together.

6. Picture comparison

- Students look at the pictures and write two sentences about Elliot and Kailash, plus one about themselves.

7. Pair-work: Customs and manners

- Students tick whether each custom is typical of USA or India.
- Discuss *Which of these sentences are also true in Estonia?*
- **Activity break:** Teacher reads the sentences in random order. If it’s USA, students do a small jump; if it’s India, students do a squat.

8. Letter writing

- Students imagine they have a pen pal in India. They write a short letter introducing themselves, family, hobbies, pets, and ask one question about Indian culture.
- If needed, write on the board some prompts: *My name is... / I live in... / My family is... / My hobbies are... / Do you...?*

9. Bonus-task: Time zones

10. Lesson reflection

- What was the one thing you learned about USA and one thing you learned about India?
- Class discussion: In what ways are we also “same but different” in our classroom?

11. Student feedback questionnaire

Optional activity break (use whenever needed): Students stand up. Teacher calls out prompts in random order.

Greet like an American → high-five to a friend.

Greet like an Indian → “Namaste” (hands together + small head bow)

Key:

		
Country	India	USA
Capital city	New Delhi	Washington
Language	Hindi and English	English
Currency	Indian rupee	US dollar

5. Comprehension check

1. Elliot loves to
 - a) **climb trees**
 - b) swim
 - c) play soccer
2. Elliot lives in a ...
 - a) farm house
 - b) **red brick building**
 - c) small apartment
3. Kailash lives with his ...
 - a) **parents**
 - b) relatives
 - c) animals
4. Elliot and Kailash both ...
 - a) **ride a bus to school**
 - b) draw pictures
 - c) play outside
5. Kailash sees ... on his way to school.
 - a) trains
 - b) cars and traffic lights
 - c) **cows and goats**
6. Elliot and Kailash learn that ...
 - a) their lives are completely different
 - b) they cannot be friends
 - c) **they are the same in many ways**

7. Customs and manners

America	Tip	India
✓	1. Be on time for school or work.	
	2. Take off your shoes before entering a home.	✓
	3. Avoid kissing/hugging in public.	✓
	4. You can only use your right hand for eating.	✓
✓	5. You can dress casually. Pyjamas in the supermarket – quite normal.	
	6. Say “Namaste” with your hands together and with a small head bow.	✓
✓	7. Use fork, knife and spoon for eating.	
	8. Burping after a meal can show you enjoyed the food	✓

Time differences around the world.

What is the time difference between Washington and New Delhi? **9 hours and 30 minutes**

If it is 8:00 in Washington, then it is **15:00** in Tallinn and **17:30** in New Delhi.

*If there is some extra time at the end of the lesson

Group work. Ask students to interview each other by asking simple questions about likes and dislikes (e.g. “*Do you like pizza?*”). Based on the answers, they work together as a team to write the sentences into the table.

One person likes ...	
Two people like ...	
Three people like ...	
We all like ...	
Nobody likes ...	

The moral of this activity: Even in our classroom we are same and different at the same time!

References

Cultural differences between the US and India. <https://www.countrynavigator.com/blog/8-cultural-differences-between-usa-and-india>

Customs and etiquette in India. <https://www.roughguides.com/india/customs-etiquette/>

Guide to American Culture and Etiquette. <https://harrisburg.psu.edu/global/international-students/guide-american-culture-etiquette>

Etiquette Tips for Travelers: Do's and Don'ts When Visiting India. <https://www.encounterstravel.com/blog/dos-and-donts-india>

Culture of the United States facts for kids. https://kids.kiddle.co/Culture_of_the_United_States

Same, Same, but Different! <https://www.jennysuekosteckishaw.com/same-same-but-different>

Image sources

World map https://www.printablee.com/post_black-and-white-world-map-printable_396505/

Flag of India https://en.wikipedia.org/wiki/Flag_of_India#/media/File:Flag_of_India.svg

Flag of the United States https://en.wikipedia.org/wiki/Flag_of_the_United_States

Same, Same but Different (book cover image). <https://www.amazon.com/Same-But-Different-Jenny-Kostecki-Shaw/dp/0805089462>

Canva (design tool). <https://www.canva.com/>

USA OR INDIA?

USA OR INDIA? ON THE MAP

USA OR INDIA? ON THE MAP

The United States of America

Estonia

India

Which country is closer to Estonia?

USA OR INDIA? ON THE MAP

The United States of America

Estonia

India

8080 km

3200 km

Which country is closer to Estonia?

USA OR INDIA? THE FLAG

USA OR INDIA? THE FLAG

Flag of the United States

Flag of India

The 50 stars represent...
... years of independence
... the states

The blue wheel is a...
... national symbol
... flower

USA OR INDIA? CAPITAL CITY

Washington

New Delhi

USA OR INDIA? CAPITAL CITY

Washington

The White House

These are where the presidents live

New Delhi

Rashtrapati Bhavan

These are shopping centres

These are famous hotels

USA OR INDIA?
LANGUAGE

नमस्ते
Hindi

hello
English

USA OR INDIA?
LANGUAGE

hello
English

नमस्ते
Hindi

hello
English

USA OR INDIA?
CURRENCY

USA OR INDIA?
CURRENCY

US dollar Indian rupee

If you have 100 Euros, ...

... how many US dollars is that? ... how many Indian rupees is that?

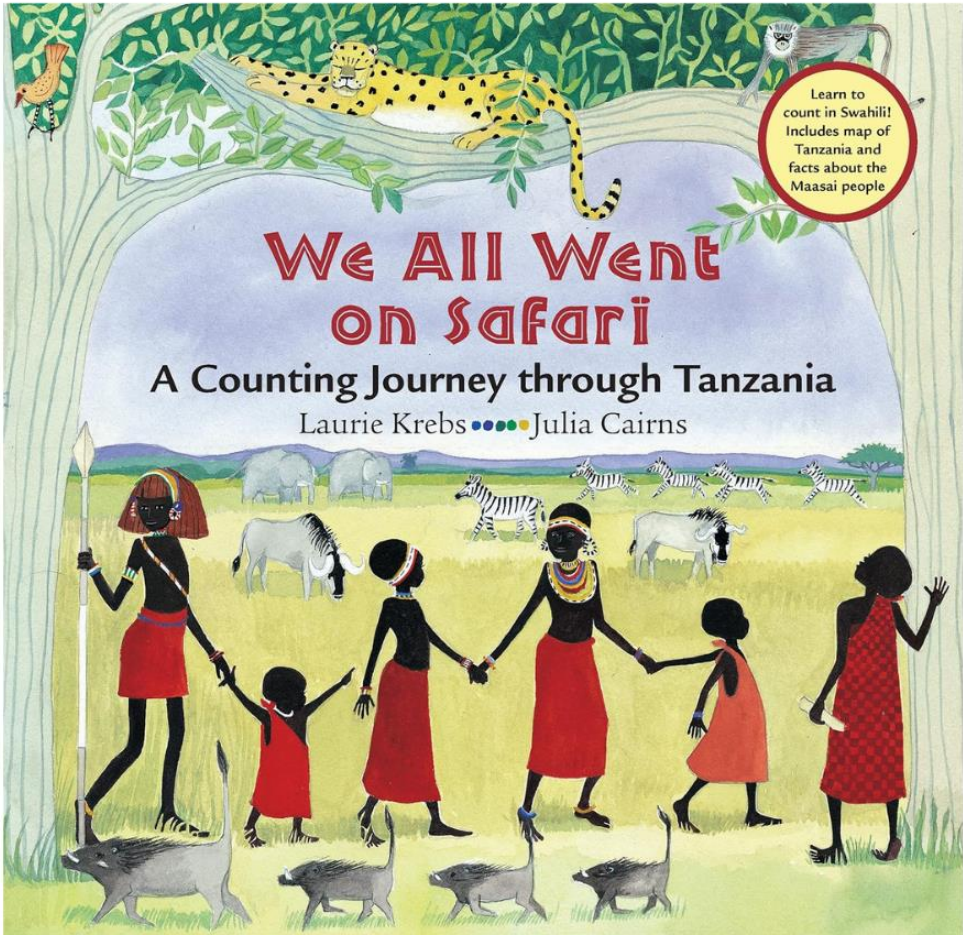
\$17 \$107 \$4070 ₹90 ₹900 ₹9000

USED REFERENCES

- <https://geology.com/world/the-united-states-of-america-satellite-image.shtml>
- <https://geology.com/world/india-satellite-image.shtml>
- <https://www.distancefromto.net/>
- <https://www.britannica.com/topic/flag-of-the-United-States-of-America>
- https://en.wikipedia.org/wiki/Indian_rupee
- https://en.wikipedia.org/wiki/United_States_one-hundred-dollar_bill
- <https://kingshillbwmat.org/wp-content/uploads/sites/9/2021/01/Same-Same-But-Different-O-Learning.pdf>

TAGASISIDEKÜSIMUSTIK ÕPILASELE

TANZANIA

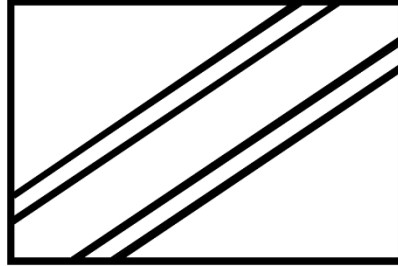
Name: _____

1. Complete the worksheet with the information from the presentation.

Find Tanzania on the map and colour it

Colour the Tanzanian flag

FACTS about Tanzania

FACTS about Estonia

Capital city: _____

Capital city: _____

Population: _____

Population: _____

Language/s: _____

Language/s: _____

Highest mountain: _____

Highest mountain: _____

National animal: _____

National animal: _____

ANIMALS in Tanzania

Compare with Estonia
(one similarity or one difference)

One interesting fact
that surprised me. Write or draw.

2. In this story, you'll hear about several animals who live in Tanzania.

While listening to the story, write the English names of the animals next to the pictures.

After listening, add Estonian translations. Use a dictionary if necessary.

hippo giraffe monkey
leopard warthog
ostrich wildebeest lion
elephant zebra

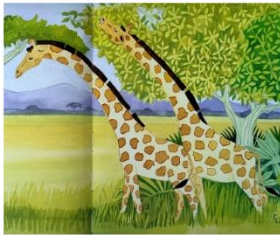
elevant sebra ahv
kaelkirjak jaanalind
jõehobu lõvi leopard
gnuu tüügassiga

ostrich

jaanalind

3. Read the sentences and choose the correct meaning (a or b).

An example has been done for you.

1. We spied a lonely leopard.	a) We saw a lonely leopard.	✓
	b) We saw many leopards.	
2. We came across some ostriches.	a) We lost some ostriches.	
	b) We found some ostriches.	
3. Nearby giraffes were gazing.	a) Far away giraffes were sleeping.	
	b) Close to us giraffes were staring.	
4. We heard some lordly lions.	a) We listened to some lordly lions.	
	b) We looked at some lordly lions.	
5. Up bobbed some hefty hippos.	a) Some big hippos came up.	
	b) Some big hippos went down.	
6. We followed woolly wildebeests.	a) We ran away from wildebeests.	
	b) We walked after wildebeests.	
7. We spotted zigzag zebras.	a) We saw dotted zebras.	
	b) We saw striped zebras.	
8. We startled wiry warthogs.	a) We surprised some rough warthogs.	
	b) We surprised some smooth warthogs.	
9. We met mischievous monkeys.	a) We came across serious monkeys.	
	b) We came across playful monkeys.	
10. We watched enormous elephants.	a) We looked at huge elephants.	
	b) We looked at tiny elephants.	

4. Here are two verses from the poem. Change as many words as you can to make it Estonian. An example has been done for you. Read it to your partner.

We all went ~~on safari~~
to the forest

We all went on safari,

We all went on safari,

When the day had just begun.

Past an old acacia tree.

To the ancient crater floor.

We spied a lonely ~~leopard~~.
bear

Nearby giraffes were grazing,

We heard some lordly lions.

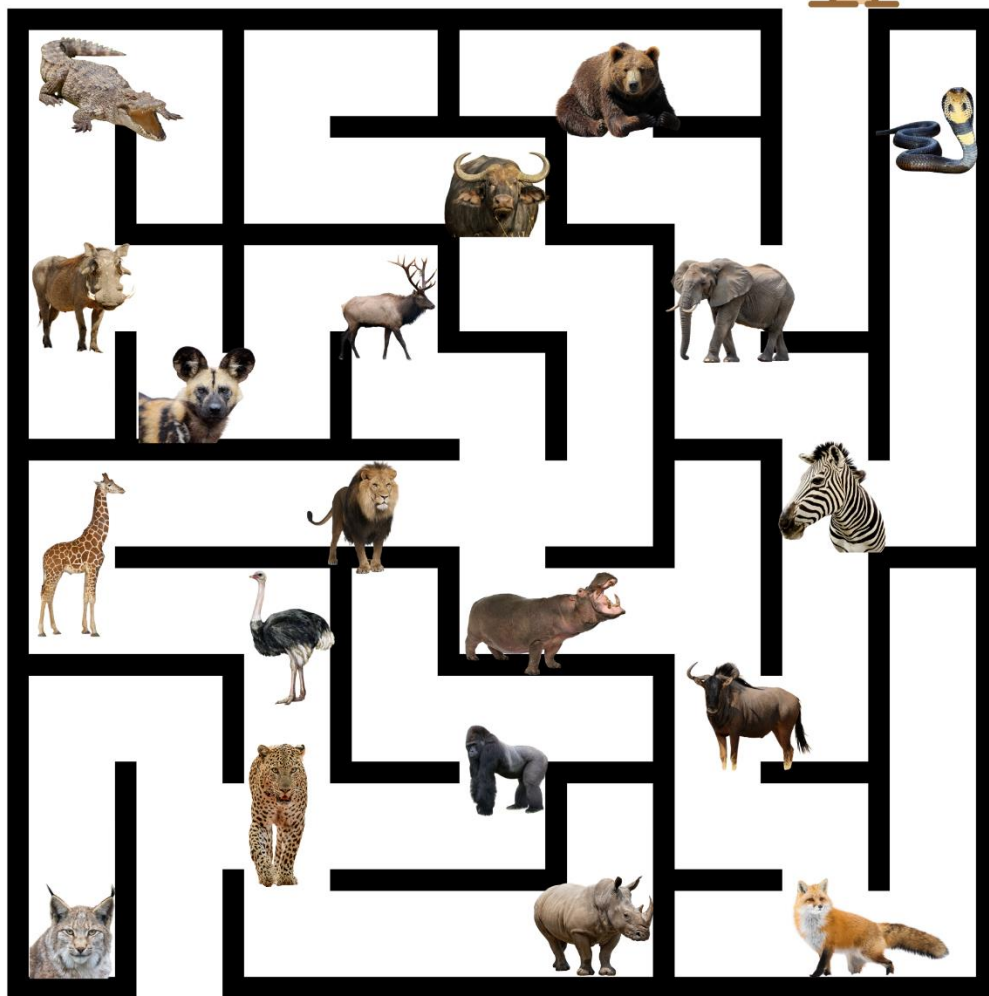
~~Arusha~~ counted one.
Kadri

So Tumpe counted three.

Mwambe counted four.

5. Safari Labyrinth

Arusha, Zalira and Doto have to go through a Safari Labyrinth. Now that you know which animals live in Tanzania, circle the ones they might see on their trip.

How many animals did they meet?

--

Which Estonian animals got lost in the Safari labyrinth? Translate them.

Use a dictionary if necessary.

1 _____ - _____

3 _____ - _____

2 _____ - _____

4 _____ - _____

Swahili names often have a meaning.

For example, *Arusha* means *independent, creative, ambitious*

Zalira means *understanding, peaceful, friendly*

Doto means *generous, affectionate, helpful*.

Do you know any Estonian names with a meaning? Discuss with your partner.

6. Two travel journals. Kadri travelled to Tanzania. Arusha travelled to Estonia.

But their travel journals have been mixed up. Find which cards come from Arusha's journal and which from Kadri's journal.

(The labels are shown in small size, in class students will use larger ones.)

I saw giraffes and zebras on a safari. 	I walked in a dark green forest and picked berries.
I climbed a very high mountain called Kilimanjaro 	I had the best time in Estonia!
I ate ugali with vegetables and fish. 	I tasted rye bread and kama.
I drank fresh coconut water. 	I drank warm linden flower/blossom tea.
I had the best time in Tanzania! 	I heard thousands of people singing at a festival.
I visited Maasai village and learned about their traditions. 	This summer I went on a trip to Estonia!
This summer I went on a trip to Tanzania! 	I saw moose near the road.
I saw children playing football on a dusty field. 	At night I saw northern lights.
People carried baskets on their heads. 	We went to sauna with the family.
I visited a local market full of fruit and spices. 	I saw a bonfire at Midsommer Day

„We All Went on Safari“

Teacher's guide

by Laurie Krebs, illustrated by Julia Cairns

link: <https://www.youtube.com/watch?v=exhZes8BMUQ>

Book summary: It is a colourful picturebook that takes children on a safari adventure through Tanzania's grasslands. Along the way, readers meet a range of African animals and are introduced to Swahili numbers, while the illustrations highlight both wildlife and cultural elements.

The aim of the worksheets:

- to learn about Tanzanian culture and African wildlife while reflecting on cultural differences and similarities with Estonia.

Lesson objectives: Students...

- identify and write down key facts about Tanzania and Estonia;
- name and translate African and some Estonian animals;
- compare and sort information about daily life in Tanzania with Estonia;
- reflect on cultural similarities and differences.

Items for the lesson: Internet, projector/screen (with loudspeakers), worksheets, coloured pencils, pre-cut slips for the travel journal activity.

Before the lesson: print the worksheets, open the presentation, prepare and cut out the slips for the journal activity; check if the YouTube link works.

LESSON PLAN

1. Presentation about Tanzania – <https://bit.ly/3Z5tgct>

While listening to the presentation, students complete the worksheet.

NB! The animal vocabulary task can also be done at the end of first lesson, or at the start of second lesson as a reminder of animal names.

Pre-reading activity: True/false quiz

We will play a True or False quiz. I will read a sentence. Listen carefully! If you think it is true, stand up. If you think it is false, sit down.

Lions live in Tanzania.	T – Tanzania has one of the largest lion populations in the world.
All zebras have the same black and white stripes.	F – Each zebra's stripes are unique, just like a human fingerprint.
Giraffes are the shortest animals in Africa.	F – They are the tallest animals in the world.
In Tanzania, people often speak Swahili.	T – <i>Hello</i> in Swahili is <i>Jambo</i>
You can see bears in Tanzania.	F – There are no bears in Africa.
Mount Kilimanjaro is the highest mountain in Africa.	T – It is almost 6000 meters high and is in Tanzania.

2. Watching and listening to the story

- While listening, students write English names of animals under the pictures. After listening, they add Estonian names.

3. Comprehension task

- Students read short sentences from the story and choose the correct meaning.

Optional activity break: ask the students to stand up and move like African animals:

- *Make a trunk with your hand like an elephant*
- *Run fast on the spot like a cheetah*
- *Make your neck long like a giraffe / lift your arms up and be tall as a giraffe*
- *Jump like a monkey*

4. Poem adaptation

- Students change words to make it Estonian. Volunteers may share their poems with class.

5. Travel journals

- Students sort mixed sentences. Read one example aloud and ask: *Is this from Tanzania or Estonia?*
- Students work in pairs or small groups.
- Class check & discussion:
Which sentences surprised you?
Can you spot, what is similar? What is different?

Optional activity break (use whenever needed): “Safari Guide Directions”. Students stand up. Teacher calls quick cues and students act them out in place: “Binoculars!” (look left/right), “Quiet steps!” (4 silent steps), “Hide!” (crouch and freeze), “Look up!” (stretch tall), “Water break!” (two slow breaths). Repeat 2–3 rounds.

6. Safari labyrinth

7. Lesson reflection

What did you learn about Tanzania?

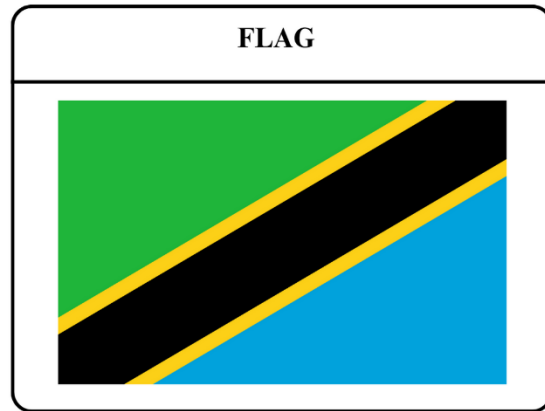
What would you like to show a Tanzanian friend in Estonia?

Bonus-task: Animal bingo/activity break. Students choose and write 6 animals on their bingo cards. When an animal on their card is called, they jump.

8. Student feedback questionnaire

KEY TO THE EXERCISES:

TANZANIA

FACTS about Tanzania	FACTS about Estonia
Capital city: <i>Dodoma</i>	Capital city: <i>Tallinn</i>
Population: <i>~ 67 million</i>	Population: <i>~ 1,3 million</i>
Language/s: <i>Swahili, English</i>	Language/s: <i>Estonian</i>
Highest mountain: <i>Mount Kilimanjaro</i>	Highest mountain: <i>Suur Munamägi</i>
National animal: <i>a giraffe</i>	National animal: <i>a wolf</i>

ANIMALS in Tanzania

<i>giraffe</i>	<i>crocodile</i>	<i>zebra</i>
<i>lion</i>	<i>leopard</i>	<i>flamingo</i>
<i>elephant</i>	<i>hippopotamus</i>	<i>cheetah</i>
<i>impala</i>	<i>rhinoceros</i>	<i>buffalo</i>

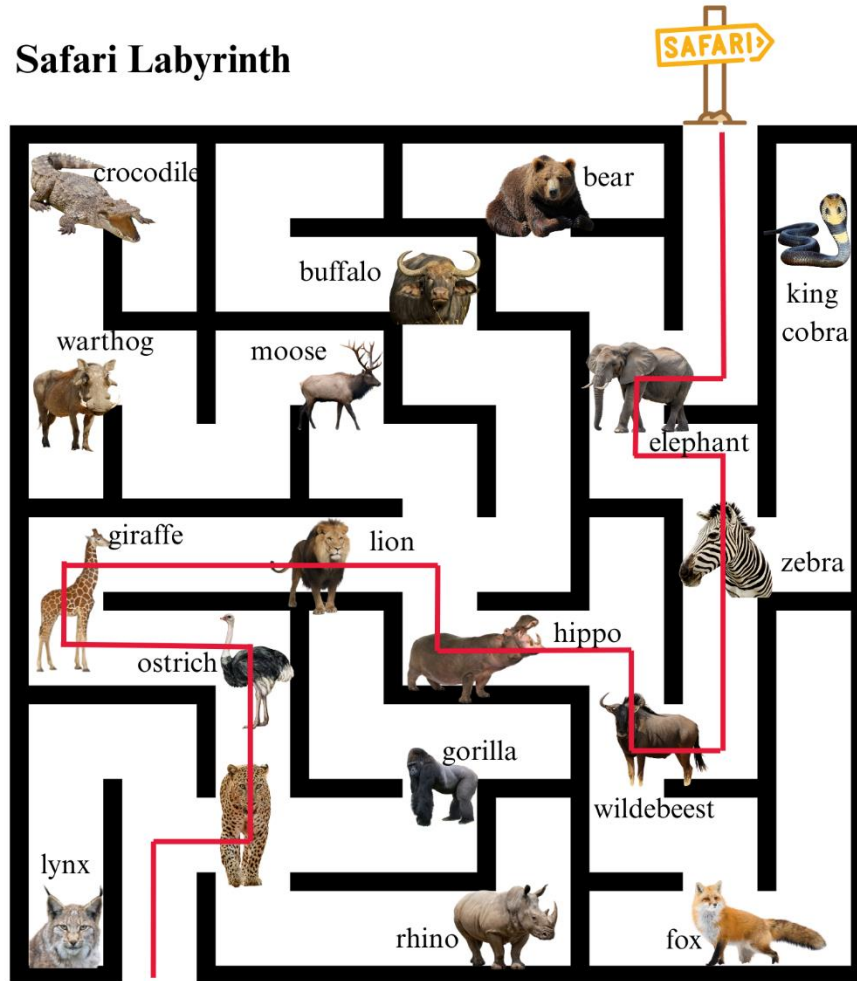
Compare with Estonia
(one similarity or one difference)

*Similarities: nature (forests, lakes);
 food (rice, beans, fish, bananas)*

Differences: climate, animals, food, size

One interesting fact
that surprised me. Write or draw.

Safari Labyrinth

How many animals did they meet?

8

Which Estonian animals got lost in the Safari labyrinth? Translate them.

Use dictionary if necessary.

1 lynx - ilves

3 bear - karu

2 fox - rebane

4 moose - põder

leopard - leopard

wildebeest - gnuu

ostrich - jaanalind

zebra - sebra

giraffe - kaelkirjak

warthog - tüügassiga

lion - lõvi

monkey - ahv

hippo - jõehobu

elephant - elevant

wildebeest - gnuu ehk pühvelhobu (veislane)

buffalo - kahvipühvel ehk aafrika pühvel

1. We spied a lonely leopard.	a) We saw a lonely leopard.	✓
	b) We saw many leopards.	
2. We came across some ostriches.	a) We lost some ostriches.	
	b) We found some ostriches.	✓
3. Nearby giraffes were gazing.	a) Far away giraffes were sleeping.	
	b) Close to us giraffes were staring.	✓
4. We heard some lordly lions.	a) We listened to some lordly lions.	✓
	b) We looked at some lordly lions.	
5. Up bobbed some hefty hippos.	a) Some big hippos came up.	✓
	b) Some big hippos went down.	
6. We followed woolly wildebeests.	a) We ran away from wildebeests.	
	b) We walked after wildebeests.	✓
7. We spotted zigzag zebras.	a) We saw dotted zebras.	
	b) We saw striped zebras.	✓
8. We startled wiry warthogs.	a) We surprised some rough warthogs.	✓
	b) We surprised some smooth warthogs.	
9. We met mischievous monkeys.	a) We met serious monkeys.	
	b) We met playful monkeys.	✓
10. We watched enormous elephants.	a) We looked at huge elephants.	✓
	b) We looked at tiny elephants.	

References

Tanzania. <https://kids.nationalgeographic.com/geography/countries/article/tanzania>

Tanzania Facts. <https://www.kids-world-travel-guide.com/tanzania-facts.html>

Tanzania. <https://kids.britannica.com/kids/article/Tanzania/345799>

20 Traditional Foods of Tanzania. <https://www.holidify.com/pages/food-of-tanzania-6484.html>

Food in Tanzania: 10 dishes to try. <https://www.discoverafrica.com/blog/food-in-tanzania-10-dishes-to-try/>

Image sources

Baobab trees in Tanzania. <https://www.bornwild.rocks/blog2/baobab-trees-in-tanzania>

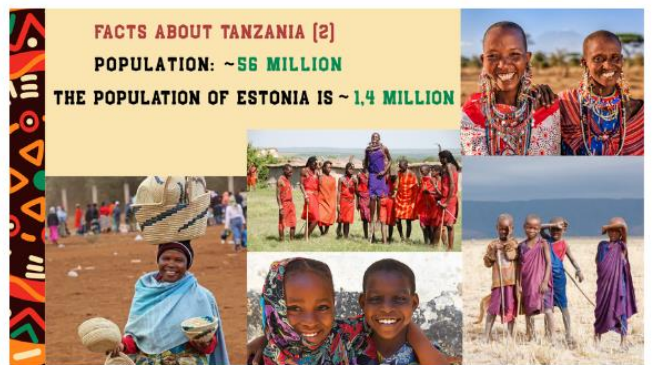
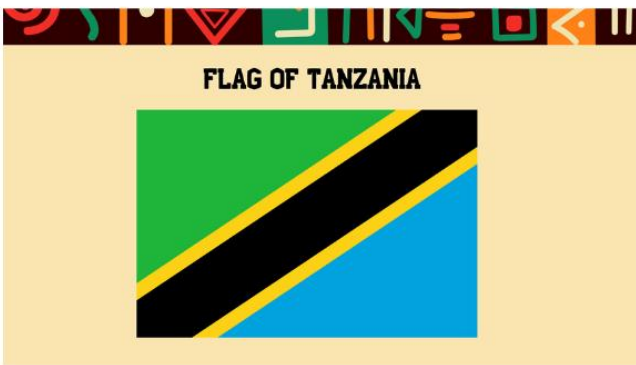
Dusty soccer game. https://stockcake.com/i/dusty-soccer-game_678228_713182

Laulupidu. <https://et.wikipedia.org/wiki/Laulupidu>

We All Went on Safari (book cover image). <https://www.amazon.com/All-Went-Safari-English-Swahili/dp/184148119X>

Canva (design tool). <https://www.canva.com/>

TANZANIA

FACTS ABOUT TANZANIA [3]
LANGUAGES: SWAHILI, ENGLISH

HELLO - JAMBO YES - NDIYO

GOODBYE - KWA HERI NO - HAPANA

THANK YOU - ASANTE HOW ARE YOU? - HABARI GANI?

PLEASE - TAFADHALI MY NAME IS... - JINA LANGU NI...

FACTS ABOUT TANZANIA [3]
LANGUAGES: SWAHILI, ENGLISH

HELLO - JAMBO YES - NDIYO

GOODBYE - KWA HERI NO - HAPANA

THANK YOU - ASANTE HOW ARE YOU? - HABARI GANI?

PLEASE - TAFADHALI MY NAME IS... - JINA LANGU NI...

SAY IN SWAHILI: HELLO! MY NAME IS... . HOW ARE YOU?
JAMBO! JINA LANGU NI HABARI GANI?

FACTS ABOUT TANZANIA [4]
HIGHEST MOUNTAIN
MOUNT KILIMANJARO

FACTS ABOUT TANZANIA [4]
HIGHEST MOUNTAIN

IN TANZANIA	IN ESTONIA
MOUNT KILIMANJARO	SUUR MUNAMÄGI
	
5895 m	318 m

FACTS ABOUT TANZANIA [5]

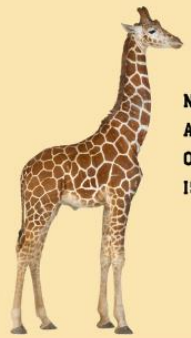
NATIONAL ANIMAL OF TANZANIA IS A GIRAFFE

FACTS ABOUT TANZANIA [5]

NATIONAL ANIMAL OF TANZANIA IS A GIRAFFE

NATIONAL ANIMAL OF ESTONIA IS A WOLF

ANIMALS IN TANZANIA

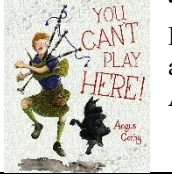
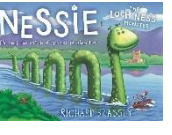
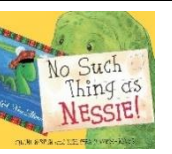
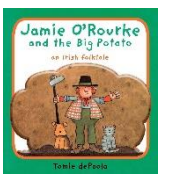

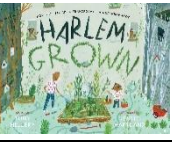

 LION	 ELEPHANT	 BUFFALO
 RHINO	 LEOPARD	 HIPPO

FOOD AND DRINKS IN TANZANIA

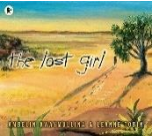
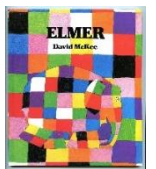
 RICE	 FISH	 BANANAS	 CHAI TEA
 BEANS	 CORN	 CHAPATI (BREAD)	 COCONUT WATER
			 MILK

Soovitusliku kirjanduse nimekiri kultuuriteadlikkuse arendamiseks

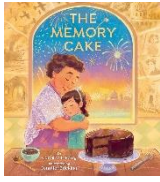

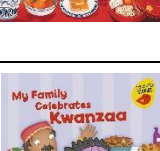
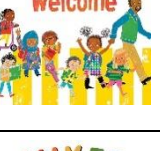
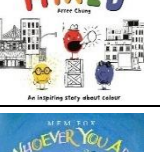
Picturebook	Keywords	Summary
English-speaking countries		
 <p>The Tiger Who Came to Tea written and illustrated by Judith Kerr</p>	Britain, manners,	A friendly tiger visits Sophie and her mum and eats and drinks everything in the house. The story shows British home life, politeness, and an unexpected guest.
 <p>Mr. Gumpy's Outing written and illustrated by John Burningham</p>	Britain, countryside, politeness, cooperation	Mr. Gumpy takes children and animals for a boat ride, but everyone ignores the rules, and they all end up in the water. It's a gentle, humorous look at countryside life and cooperation.
 <p>Coming to England written by Floella Benjamin, illustrated by Diane Ewen</p>	Britain, Trinidad, migration, racism, identity	Floella tells her true story of moving from Trinidad to England, facing racism, and finding a new home. It explores migration, identity, and hope.
 <p>Black and British written by David Olusoga, illustrated by Jake Alexander and Melleny Taylor</p>	Black British history, identity, migration, diversity, inclusion	A colourful illustrated history of Black Britons, showing how Black British history has shaped Britain across time.
 <p>THE QUEEN'S HAT written and illustrated by Steve Antony</p>	Queen, London, landmarks, humour	A gust of wind blows the Queen's hat across London and guards chase it past well-known places. Children meet UK symbols, humour, and pageantry.
 <p>KeeKee's Big Adventures in London, England written by Shannon Jones, illustrated by Casey Uhelski</p>	London, museums, parks, friendship	A curious cat explores London's parks, museums, and markets with new friends. Simple facts and friendly scenes introduce British culture.
 <p>KINGS & QUEENS written and illustrated by Marcia Williams</p>	Britain, monarchy, history, kings, queens	A lively timeline of British monarchs with short stories and cartoons. It gives children easy history and big moments to remember.
 <p>THE BIG BOOK OF THE UK written by Imogen Russell Williams, illustrated by Louise Lockhart</p>	UK, traditions, facts, food, festivals, languages	Fun facts about food, holidays, wildlife, words, and traditions across England, Scotland, Wales, and Northern Ireland. It shows the UK's variety and everyday life.

	“Katie In London” written and illustrated by James Mayhew	British culture, history, landmarks, sightseeing	The story follows Katie and her brother as they explore London with a friendly lion who guides them past famous landmarks. It introduces British culture, history, and the excitement of discovering a big city.
	“Paddington's London Treasury” by Michael Bond, illustrated by R. W. Alley	London, Paddington, kindness, humour, family	Paddington Bear explores London with manners, curiosity, and marmalade. The stories highlight kindness, helpfulness, and British city life.
	“Katie in Scotland” written and illustrated by James Mayhew	Scotland, castles, folklore	Katie visits Scotland’s castles, lochs, and festivals. Children meet Scottish culture, folklore, and landscapes.
	“You Can't Play Here!” written and illustrated by Angus Corby	Scotland, bagpipes, practise, perseverance, music, tradition	Gregor MacDonald tries to practise his new bagpipes, but keeps being told to stop wherever he goes. In the end, he finds a place where his music is finally welcome.
	“Nessie the Loch Ness Monster” written and illustrated by Richard Brassey	Scotland, Loch Ness, myth, history, humour	A playful book about the legend of Nessie with facts, jokes, and history. It introduces Scottish myth and tourism.
	“No Such Thing As Nessie!” by Chani McBain, illustrated by Kirsteen Harris-Jones	Scotland, Loch Ness, curiosity, adventure	A girl is sure Nessie is real and goes on a search at Loch Ness. The story mixes curiosity, Scotland’s landscape, and open-minded thinking.
	“Jamie O'Rourke and the Big Potato” written and illustrated by Tomie dePaola	Ireland, folktale, humour, rural life, laziness	It is a traditional Irish folktale about the laziest man in Ireland, who grows an enormous potato that causes chaos in his village. The humorous story introduces Irish rural life, folklore, and the importance of community and hard work.
	“Finn MacCool and the Giant's Causeway” by Charlotte Guillain, illustrated by Steve Dorado	Ireland, Giant's Causeway, folklore, myth	An Irish myth explains how a giant built the Giant’s Causeway. Children learn folklore and a famous Irish landmark.
	“Harlem Grown” by Tony Hillery, illustrated by Jessie Hartland	Harlem, community, teamwork, garden	A community turns an empty lot in Harlem into a garden that feeds people and brings neighbours together. It shows urban life, teamwork, and healthy food.
	“Her Name Was Mary Katharine” by Ella Schwartz, illustrated by Dow Phumiruk	US history, courage, Declaration, independence,	The book tells how Mary Katharine Goddard printed the first public copy of the Declaration of Independence and signed it. It highlights women’s role in early American history.

	<p>“Last Stop on Market Street” by Matt de la Peña, illustrated by Christian Robinson</p>	<p>USA, community, gratitude, kindness</p>	<p>A boy and his grandma ride the city bus and find beauty in everyday places as they help at a soup kitchen. It teaches gratitude, service, and community.</p>
	<p>“What Does It Mean to Be American?” by Rana DiOrio and Elad Yoran, illustrated by Nina Mata</p>	<p>USA, values, freedom, fairness, citizenship</p>	<p>Simple ideas explain American values like freedom, fairness, and joining in to help others. It connects rights with responsibilities.</p>
	<p>“On the Fourth of July” by Maggie C. Rudd, illustrated by Elisa Chavarri</p>	<p>USA, Independence Day, family</p>	<p>Families celebrate Independence Day with parades, food, and fireworks. The book shows US holiday traditions and togetherness.</p>
	<p>“Under the Southern Cross” written and illustrated by Frané Lessac</p>	<p>Australia, Southern Cross, landscape, travel</p>	<p>Night scenes across Australia show how people work, travel, and celebrate under the Southern Cross. It highlights landscapes, wildlife, and life after dark.</p>
	<p>“I Am Canada” by Heather Patterson, illustrated by 13 Canadian illustrators</p>	<p>Canada, diversity, identity, seasons, pride</p>	<p>Children from many backgrounds show what being Canadian means in daily life – nature, seasons, languages, and kindness. It celebrates diversity and pride.</p>
	<p>“Town Is by the Sea” by Joanne Schwartz, illustrated by Sydney Smith</p>	<p>Canada, mining, family, traditions, history</p>	<p>A boy spends a bright day by the sea while his father works in a dark coal mine. The contrast shows community, memory, and Canadian history.</p>
	<p>“ABC of Canada” by Kim Bellefontaine, illustrated by Per-Henrik Gürth</p>	<p>Canada, alphabet, symbols, animals, places, traditions</p>	<p>An alphabet of Canadian places, animals, and traditions with bold pictures. It offers simple facts for early readers.</p>
	<p>“Wombat Walkabout” by Carol Diggory Shields, illustrated by Sophie Blackall</p>	<p>Australia, animals, outback, counting, adventure</p>	<p>A group of wombats tours the outback, counting and escaping danger. Children meet Australian animals and numbers in rhyme.</p>
	<p>“An Aussie Year” by Tania McCartney, illustrated by Tina Snerling</p>	<p>Australia, seasons, school, daily life, festivals</p>	<p>Twelve months of Australian kids’ lives show school, sport, food, and festivals. It’s a calendar of culture and seasons.</p>

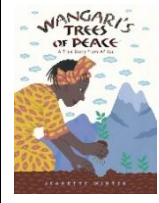
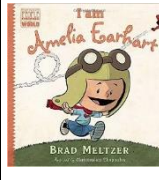
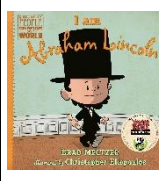
	"The Lost Girl" by Ambelin Kwaymullina, illustrated by Leanne Tobin	Australia, Aboriginal, nature, guidance, belonging	A girl becomes lost and the Australian bush – its animals and land – guides her home. The story reflects Aboriginal connection to Country.
Identity & belonging			
	"The Name Jar" by Yangsook Choi, illustrated by Yangsook Choi	identity, acceptance, Korea, traditions, belonging	It tells the story of a Korean girl who is unsure whether to keep her real name or choose a new one after moving to America.
	"Alma and How She Got Her Name" written and illustrated by Juana Martinez-Neal	names, family, identity, heritage, history	The book the story of a little girl who learns the meaning behind each of her long name's parts. Through her father's stories, she discovers her family's history and her own identity.
	"Elmer" written and illustrated by David Mckee	diversity, individuality, acceptance, community, identity, belonging	Elmer is a patchwork-coloured elephant who feels different from the others but eventually learns to value his uniqueness.
	"Eyes That Speak to the Stars" by Joanna Ho, illustrated by Dung Ho	Asian identity, cultural pride, self-acceptance, heritage	The story follows a boy who, after noticing how his eyes look different from his friends', learns to see them as a source of pride and connection to his family and heritage.
	"The Skin You Live In" by Michael Tyler, illustrated by David Lee Csicsko	equality, self- acceptance, cultural diversity	<i>The Skin You Live In</i> uses simple rhymes to celebrate all the different shades of skin people have.
	"You Really, Truly Do Belong!" by Gina Casazza, illustrated by Lia Ampleeva	belonging, diversity, acceptance, identity, inclusion, self-worth	You Really, Truly Do Belong! reassures children from different backgrounds that they are valued and accepted just as they are. The book emphasizes cultural diversity and the universal need for belonging.
	"The Proudest Blue" by Ibtihaj Muhammad and S.K. Ali, illustrated by Hatem Aly	hijab, Muslim culture, pride, diversity, resilience	The book tells the story of two sisters on the first day one of them wears a hijab to school, facing curiosity and unkind comments. It highlights Muslim culture, pride, and the strength of family support.
	"Black is a Rainbow Color" by Angela Joy, illustrated by Ekuia Holmes	Black identity, history, pride, diversity, heritage, community	It's a lyrical picturebook that explores the meaning of Black identity beyond the colour itself. It celebrates African American culture, history, and pride through poetic text and powerful illustrations.

Migration & refugees			
	“The Journey” written and illustrated by Francesca Sanna	migration, refugees, war, family	It tells the powerful story of a family forced to leave their home because of war and search for safety in a new land. Through striking illustrations, it introduces themes of migration, hope, and resilience.
	“What is a Refugee?” written and illustrated by Elise Gravel	refugees, migration, compassion, war, acceptance	It explains in simple words who refugees are and why they leave their homes. It introduces themes of war, safety, compassion, and the importance of welcoming others.
	“We Belong” written and illustrated by Cookie Hiponia	Filipino culture, heritage, identity, migration, family, belonging	<i>We Belong</i> tells the story of a Filipino American girl learning about her family’s past and cultural heritage. It highlights the strength found in embracing one’s roots.
Family & traditions			
	“Mama Panya's Pancakes” by Mary and Rich Chamberlin, illustrated by Julia Cairns	Kenya, food, culture, community, generosity, tradition, family	A Kenyan mother and son who set out to make a small meal but end up sharing it generously with their neighbours.
	“Nanette's Baguette” written and illustrated by Mo Willems	food culture, tradition, humour, responsibility	This book takes readers to a lively French village where buying a fresh baguette is part of daily life. Through Nanette’s adventure, the story highlights French food culture and traditions in a playful way.
	“Possum Magic” by Mem Fox, illustrated by Julie Vivas	Australian culture, landscapes, traditional foods	<i>Possum Magic</i> tells the story of Grandma Poss, who uses magic to make little Hush invisible, and their journey across Australia to find the foods that will make her visible again.
	“Amy Wu and the Perfect Bao” by Kat Zhang, illustrated by Charlene Chua	food, family, tradition, perseverance, cooking, creativity	It tells the story of a young girl who struggles to make bao as perfectly as her family does. With persistence and creativity, she finds her own way to succeed.
	“We Are Family” by Patricia Hegarty, illustrated by Ryan Wheatcroft	family, diversity, support, belonging, togetherness	The story celebrates the love, support, and strength found in families of all shapes and sizes. It highlights that every family is unique but equally valuable.
	“Where Three Oceans Meet” by Rajani LaRocca, illustrated by Archana Sreenivasan	India, the US, cross-cultural and cross-generational differences	Sejal, her mother, and her grandmother are on a journey through South India to Kanyakumari, “land’s end,” where three oceans meet. Along the way, they share foods, visit markets and temples, and connect across generations – celebrating Indian culture, family ties, and belonging.

	<p>“The Memory Cake” by Caroline L. Perry, illustrated by Jen Bricking</p>	<p>Malta, family, food, memories, traditions</p>	<p>A girl bakes with her grandmother and learns family stories hidden in each recipe. Food becomes a bridge to memory and culture.</p>
<p>Holidays & celebrations</p>			
	<p>“Lunar New Year” by Hannah Eliot, illustrated by Alina Chau</p>	<p>Chinese traditions, family, celebration, cultural heritage</p>	<p>It introduces Chinese traditions, foods, and celebrations that families enjoy during this important holiday.</p>
	<p>“Shubh Diwali!” by Chitra Soundar, illustrated by Charlene Chua</p>	<p>India, Diwali, festival, lights, family, tradition, celebration</p>	<p>It introduces the Indian festival of lights through a family’s preparations, prayers, food, and fireworks. It highlights the cultural traditions of Diwali, focusing on joy, togetherness, and celebration.</p>
	<p>“Night Before Christmas” by Clement C. Moore, illustrated by Douglas Gorsline</p>	<p>Christmas, Western culture, traditions, Santa Claus, holidays, customs</p>	<p>The book presents one of the most famous depictions of Santa Claus and Christmas Eve traditions in Western culture. It reflects holiday customs such as stockings, reindeer, and the anticipation of gift-giving.</p>
	<p>“A Sweet New Year for Ren” by Michelle Sterling, illustrated by Dung Ho</p>	<p>Lunar New Year, Chinese culture, food, tradition, celebration, togetherness</p>	<p>The story follows a young girl preparing with her family for Lunar New Year by cooking, cleaning, and sharing special foods. The story highlights Chinese traditions of togetherness, hope, and celebration.</p>
	<p>“My Family Celebrates Kwanzaa” by Lisa Bullard, illustrated by Constanza Basaluzzo</p>	<p>Kwanzaa, African American culture, tradition, family, celebration, heritage,</p>	<p>It introduces the traditions of Kwanzaa through a child’s perspective, showing preparations, symbols, and celebrations at home.</p>
<p>Diversity & inclusion</p>			
	<p>“All Are Welcome” by Alexandra Penfold, illustrated by Suzanne Kaufman</p>	<p>diversity, inclusion, belonging, school, acceptance, kindness</p>	<p>It portrays a diverse classroom where children of all backgrounds learn, play, and grow together.</p>
	<p>“Mixed: An Inspiring Story About Colour” by Arree Chung</p>	<p>diversity, unity, inclusion, differences, acceptance</p>	<p>The story tells about three colours – Red, Yellow, and Blue – who live separately until they discover harmony in mixing.</p>
	<p>“Whoever You Are” by Mem Fox</p>	<p>children, diversity, unity, similarities, humanity</p>	<p>This book reminds readers that children around the world may live differently, but they all share the same feelings and needs. The book celebrates unity and common humanity across cultures.</p>

	<p>“Brown: The Many Shades of Love” by Nancy Johnson James</p>	<p>diversity, skin tones, family</p>	<p>The book shows the many tones of brown in people, nature, and daily life. It celebrates brown as a colour of love and belonging.</p>
	<p>“Black: The Many Wonders of My World” by Nancy Johnson James</p>	<p>colour, art, strength, imagination, diversity</p>	<p>It a lyrical picturebook that celebrates the colour black in nature, art, and daily life. It shows black as a colour of strength, beauty, and imagination.</p>
	<p>“The Day You Begin” by Jacqueline Woodson, illustrated by Rafael López</p>	<p>diversity, courage, language, acceptance, connection, belonging</p>	<p><i>The Day You Begin</i> explores the feeling of being different – because of language, culture, or appearance – and the courage it takes to share your story. It shows how opening up creates connection and celebrates diversity in everyday life.</p>
<p>Cultural encounters & everyday life</p>			
	<p>“We’re Going on a Lion Hunt” by David Axtell</p>	<p>Africa, adventure, journey, bravery, exploration</p>	<p>The book follows two girls on an adventurous journey through the African landscape as they search for a lion. Along the way, they encounter wild animals and vibrant scenery before making a quick escape.</p>
	<p>“Word Trouble” written and illustrated by Vyara Boyadjieva</p>	<p>bilingualism, communication, culture, identity, resilience, adjustment</p>	<p>The story follows a kid who feels frustrated when she cannot find the right words in her new language. The story reflects the challenges of bilingualism and highlights resilience, communication, and cultural adjustment.</p>
	<p>“I’m Australian Too” by Mem Fox, illustrated by Ronojoy Ghosh</p>	<p>Australia, multiculturalism, identity, belonging, inclusivity, diversity</p>	<p>This book celebrates Australia’s multicultural society by sharing the stories of families who have come from many different countries.</p>
	<p>“Deep in the Sahara” by Kelly Cunnane; illustrated by Hoda Hadadi</p>	<p>Mauritania, Muslim culture, tradition, clothing, identity, faith, heritage</p>	<p>It tells the story of a young girl in Mauritania who longs to wear a <i>malafa</i>, a traditional Muslim garment, like the women around her. Through her journey, she learns that the garment represents faith, beauty, and cultural identity.</p>
	<p>“My World, Your World” written and illustrated by Melanie Walsh</p>	<p>cultures, differences, similarities, daily life, friendship</p>	<p>It introduces children from different countries, showing both the differences in their daily lives and the similarities they share. The book highlights that despite varied cultures, all children enjoy playing, learning, and being together.</p>
	<p>“Under the Same Sky” written and illustrated by Britta Teckentrup</p>	<p>animals, unity, connection, hope, belonging</p>	<p>The book shows animals from around the world, each living in different places but all connected by the same sky. The book conveys unity, hope, and shared experiences across distances.</p>

	<p>“Martha Maps It Out” written and illustrated by Leigh Hodgkinson</p>	<p>maps, exploration, identity, curiosity, self-discovery</p>	<p>The book follows a curious girl who draws maps of her world – from her home to the wider universe. Through her maps, she explores who she is and how she fits into the world.</p>
<p>Inspiration & role models</p>			
	<p>“Mae Among the Stars” by Roda Ahmed, illustrated by Stasia Burrington</p>	<p>inspiration, space, perseverance, diversity, role model</p>	<p>“Mae Among the Stars” tells the inspiring story of Mae Jemison, the first African American woman in space. It encourages children to dream big and believe in their potential.</p>
	<p>“Ada Twist, Scientist” by Andrea Beaty, illustrated by David Roberts</p>	<p>STEM, curiosity, experiments, problem-solving, perseverance</p>	<p>Ada is a curious girl who constantly asks questions and experiments. The book highlights the value of persistence and curiosity in learning.</p>
	<p>“Hidden Figures” by Margot Lee Shetterly, illustrated by Laura Freeman</p>	<p>STEM, civil rights, history, diversity, perseverance</p>	<p>This book tells the story of four African American women at NASA whose mathematical expertise was vital to the space race. Despite racial and gender barriers, their perseverance and intelligence broke stereotypes and paved the way for future generations.</p>
	<p>“Malala's Magic Pencil” by Malala Yousafzai, illustrated by Kerascoët</p>	<p>education, courage, voice, human rights, girls’ empowerment</p>	<p>The story follows Malala as she imagines using a “magic pencil” to fix injustices around her. As she faces real-world barriers to girls’ education, she learns that her voice and courage can create change more powerful than any pencil.</p>
	<p>“The Girl Who Thought in Pictures” by Julia Finley Mosca, illustrated by Daniel Rieley</p>	<p>neurodiversity, science, empathy, problem-solving</p>	<p>This biography shows how Temple Grandin’s different way of thinking led to breakthroughs in animal science. Despite social challenges and stereotypes, her ingenuity and perseverance turned neurodiversity into a strength.</p>
	<p>“Rocket Says Look Up!” by Nathan Bryon, illustrated by Dapo Adeola</p>	<p>astronomy, curiosity, community, optimism</p>	<p>A girl named Rocket has passion for space. By rallying her community to gaze at the stars together, she proves that curiosity and optimism can bring people closer and spark big dreams.</p>
	<p>“Emmanuel's Dream” by Laurie Ann Thompson, illustrated by Sean Qualls</p>	<p>inclusion, disability, resilience, Ghana, inspiration</p>	<p>This true story follows Emmanuel, who was born with one leg and cycled across Ghana to challenge assumptions about disability. His determination and self-belief inspire others to reimagine what is possible.</p>

	<p>“Wangari's Trees of Peace” written and illustrated by Jeanette Winter</p>	<p>environment, activism, Kenya, community, perseverance</p>	<p>Wangari Maathai began planting trees in Kenya to restore the land and empower communities. Through persistence in the face of opposition, her grassroots effort grew into a global environmental movement.</p>
	<p>“I am Amelia Earhart” by Brad Meltzer, illustrated by Christopher Eliopoulos</p>	<p>Amelia Earhart, courage, goals, history, role model</p>	<p>Young Amelia dreams of flying and grows up to become a record-breaking pilot. The book encourages courage, curiosity, and big goals.</p>
	<p>“I am Abraham Lincoln” by Brad Meltzer, illustrated by Christopher Eliopoulos</p>	<p>Abraham Lincoln, leadership, honesty, justice, history</p>	<p>Young Abraham stands up for fairness and later leads the US through the Civil War. It presents leadership, honesty, and doing what is right.</p>

Used pictures of book covers

<https://www.amazon.com/Tiger-Who-Came-Tea/dp/0007215991>

<https://www.amazon.com/Mr-Gumpys-Outing-John-Burningham/dp/0805013156>

<https://www.amazon.com/Coming-England-Picture-Floella-Benjamin/dp/1529009413>

<https://www.amazon.com/Black-British-Illustrated-David-Olusoga/dp/1529052955>

<https://www.amazon.co.uk/Queens-Hat-Queen-Collection/dp/1444919148>

<https://www.amazon.com/KeeKees-Big-Adventures-London-England/dp/0999066161>

<https://www.amazon.com/Kings-Queens-Charles-Everyone-Between/dp/1529512751>

<https://www.amazon.com/Big-Book-UK-folklore-fascinations/dp/0241382602>

<https://www.amazon.com/Katie-London-James-Mayhew/dp/1408331934>

<https://www.amazon.com/Paddingtons-London-Treasury-Michael-Bond/dp/0007423705>

<https://www.amazon.com/Katie-Scotland-James-Mayhew/dp/1408332418>

<https://www.amazon.co.uk/Cant-Play-Here-Picture-Kelpies/dp/0863157467>

<https://www.amazon.com/Nessie-Loch-Monster-Richard-Brassey/dp/144400056X>

<https://www.amazon.com/No-Such-Thing-Nessie-Adventure/dp/0863159532>

<https://www.amazon.com/Jamie-ORourke-Big-Potato-Folktale/dp/0448450909>

<https://www.amazon.com/Finn-MacCool-Giants-Causeway-Around/dp/1410966992>

<https://www.amazon.com/Harlem-Grown-Idea-Transformed-Neighborhood/dp/1534402314>

<https://www.amazon.com/Her-Name-Was-Mary-Katharine/dp/0316298328>

<https://www.amazon.com/Last-Stop-Market-Street-Matt/dp/0399257748>

<https://www.amazon.com/What-Does-Mean-Be-American/dp/1492683809>

<https://www.amazon.com/Fourth-July-Maggie-C-Rudd/dp/0374390142>

<https://www.amazon.com/Under-Southern-Cross-Fran%20A9-Lessac/dp/1536202266>

<https://www.amazon.ca/Am-Canada-Celebration-Heather-Patterson/dp/144316304X>

<https://www.amazon.com/Sydney-Smith-illustrator-Joanne-Schwartz/dp/1406378860>

<https://www.amazon.com/ABC-Canada-Kim-Bellefontaine/dp/1553376854>

<https://www.amazon.com/Wombat-Walkabout-Carol-Diggory-Shields/dp/0525478655>

<https://www.amazon.com/Aussie-Year-Twelve-months-Australian/dp/1921966246>

<https://www.amazon.com/The-Lost-Girl/dp/192197706X>

<https://www.amazon.com/Memory-Cake-Caroline-L-Perry/dp/0823456463>

<https://www.amazon.com/Name-Jar-Yangsook-Choi/dp/0440417996>

<https://www.penguinrandomhouse.com/books/568229/alma-and-how-she-got-her-name-by-juana-martinez-neal-illustrated-by-juana-martinez-neal/>

<https://www.amazon.com/Elmer-Books-David-Mckee/dp/0688091717>

<https://www.amazon.com/Eyes-That-Speak-Stars-Joanna/dp/0063057751>

<https://www.barnesandnoble.com/w/the-skin-you-live-in-michael-tyler/1006998940>

<https://www.barnesandnoble.com/w/you-really-truly-do-belong-gina-casazza/1142053943>

<https://www.amazon.com/Proudest-Blue-Story-Hijab-Family/dp/0316519006>

<https://us.macmillan.com/books/9781626726314/blackisarainbowcolor/>

<https://www.kanemiller.com/martha-maps-it-out.html>

<https://www.penguinrandomhouse.com/books/585963/the-journey-by-francesca-sanna/>

<https://www.penguinrandomhouse.com/books/609281/what-is-a-refugee-by-elise-gravel/>

<https://www.penguinrandomhouse.com/books/645848/we-belong-by-cookie-hiponia/>

<https://www.amazon.com/Mama-Panyas-Pancakes-Mary-Chamberlin/dp/1905236646>

<https://www.pigeonpresents.com/books/nanettes-baguette/>

<https://www.barnesandnoble.com/w/possum-magic-mem-fox/1102476095>

<https://www.amazon.com/Amy-Perfect-Bao-Kat-Zhang/dp/153441133X>

<https://www.penguinrandomhouse.com/books/634805/we-are-family-by-patricia-hegarty-illustrated-by-ryan-wheatcroft/>

<https://www.amazon.com/Where-Three-Oceans-Rajani-LaRocca/dp/1419741292>

<https://www.simonandschuster.com.au/books/Lunar-New-Year/Hannah-Eliot/Celebrate-the-World/9781534433038>

<https://www.albertwhitman.com/book/shubh-diwali/>

<https://www.barnesandnoble.com/w/night-before-christmas-hardcover-clement-moore/1139102926>

<https://www.amazon.com/Sweet-New-Year-Ren/dp/1534496602>

<https://www.amazon.com/Family-Celebrates-Kwanzaa-Holiday-Time/dp/1541527429>

<https://www.amazon.com/All-Are-Welcome-Alexandra-Penfold/dp/0525579648>

<https://www.apollo.ee/et/mixed-an-inspiring-story-about-colour-1.html>

<https://memfox.au/whoever-you-are>

<https://www.barnesandnoble.com/w/brown-nancy-johnson-james/1138824233>

<https://www.amazon.com/Black-Many-Wonders-My-World/dp/1951836448>
<https://www.barnesandnoble.com/w/the-day-you-begin-jacqueline-woodson/1127582501>
<https://www.amazon.com/Were-Going-Lion-David-Axtell/dp/0805061592>
<https://www.amazon.com/Word-Trouble-Vyara-Boyadjieva/dp/1529516560>
<https://www.amazon.com/Im-Australian-Too/dp/1760276219>
<https://www.barnesandnoble.com/w/deep-in-the-sahara-kelly-cunnane/1114141627>
<https://www.goodreads.com/book/show/7557556-my-world-your-world>
<https://www.penguinrandomhouse.com/books/634699/under-the-same-sky-by-britta-teckentrup-illustrated-by-britta-teckentrup/>
<https://www.barnesandnoble.com/w/mae-among-the-stars-roda-ahmed/1126245573>
<https://www.amazon.com/Ada-Twist-Scientist-Andrea-Beaty/dp/1419721372>
<https://www.amazon.com/Hidden-Figures-Story-Black-Women/dp/0062742469>
<https://www.amazon.com/Malalas-Magic-Pencil-Malala-Yousafzai/dp/0316319570>
<https://www.amazon.com/Girl-Who-Thought-Pictures-Scientists/dp/1943147302>
<https://www.amazon.com/Rocket-Says-Look-Nathan-Bryon/dp/1984894420>
<https://www.amazon.com/Emmanuels-Dream-Story-Emmanuel-Yeboah/dp/044981744X>
<https://www.amazon.com/Wangaris-Trees-Peace-Story-Africa/dp/0152065458>
<https://www.amazon.com/-/he/Amelia-Earhart-Ordinary-People-Change/dp/054591812X>
<https://www.amazon.com/Abraham-Lincoln-Ordinary-People-Change/dp/0803740832>

Lisa 2. Küsimustikud

2.1 Küsimustik õpilasele

Hea õpilane!

Aitäh Sulle, et töötasid minu loodud õppematerjaliga. Palun nüüd Sinult sellele tagasisidet, et saaksin materjali veel paremaks muuta.

Küsimustik on anonüümne ja selle täitmiseks kulub umbes 10 minutit.

Palun märgi, mil määral nõustud järgmiste väidetega

5 – nõustun täiesti; 4 – pigem nõustun; 3 – nii ja naa; 2 – pigem ei nõustu; 1 – ei nõustu üldse

	5	4	3	2	1
1. Õppematerjali juhised olid selged ja arusaadavad.					
2. Õppematerjali ülesanded olid mulle jõukohased.					
3. Mulle meeldis, kuidas slaidid välja nägid.					
4. Mulle meeldis, kuidas töölehed välja nägid.					
5. Õppematerjal aitas mul inglise keelt paremini õppida.					
6. Õppematerjal oli huvitav ja pani mind tahtma rohkem kaasa töötada.					
7. Mulle meeldis tunnis kasutada pildiraamatut.					
8. Pildiraamatute kasutamine tekitab minus rohkem huvi keeleõppe vastu.					
9. Õppematerjal tekitas minus positiivseid emotsioone (nt rõõm, elevus, huvi)					
10. Pildiraamatuid võiks tundides tihedamini kasutada.					
11. Õppematerjal aitas mul rohkem teada saada teise maa kultuuri kohta.					
12. Ma sain teada midagi uut, mida ma varem ei teadnud.					
13. Kultuuriteemade käsitlemine muudab tunni põnevamaks.					
14. Õppematerjal pani mind mõtlema erinevate kultuuride sarnasuste ja erinevuste peale.					
15. Minu jaoks on oluline õppida erinevate kultuuride kohta võõrkeele tunnis.					

16. Mis Sulle kõige rohkem meeldis selle õppematerjali juures?

17. Mis oli kõige raskem või segasem osa?

Aitäh Sulle!

2.2 Küsimustik õpetajale

Hea õpetaja!

Suur tänu, et katsetasite minu koostatud õppematerjali oma klassis! Palun andke lühike tagasiside, et saaksin materjali täiustada. Küsimustik on anonüümne.

Enne õppematerjali kohta küsimuste juurde asumist palun jagage oma kogemusi ja arvamusi kultuuri õpetamise ja kultuuriteadlikkuse arendamise kohta üldisemalt.

1. Kui olulisel kohal on Teie arvates kultuuriteadlikkuse arendamine võõrkeele tundides?

- väga oluline
- pigem oluline
- pigem ebaoluline
- üldse mitte oluline

2. Kui sageli Te käsitate oma tundides kultuuriteemasid?

- väga sageli (peaaegu igas tunnis)
- mõnikord
- harva
- peaaegu mitte kunagi

3. Mil määral Teie arvates toetavad olemasolevad õpikud kultuuriteadlikkuse arendamist?

- suurel määral
- mingil määral
- vähesel määral
- ei toeta üldse

4. Kui palju kasutate autentseid materjale (nt pildiraamatud, videod) kultuuriteemade käsitlemiseks?

- väga palju
- mõõdukalt
- vähe
- peaaegu üldse mitte

5. Millise pildiraamatuga Te tunnis töötasite?

- „Tony Baroni Loves Macaroni“ by Marilyn Sadler
- „Same, Same, but Different“ by Jenny Sue Kostecki-Shaw
- „We All Went On Safari“ by Laurie Krebs

6. Millises klassis Te õppematerjali kasutasite?

- 5.
- 6.
- muu: _____

Palun märkige, mil määral nõustute järgmiste väidetega

5 – nõustun täiesti; 4 – pigem nõustun; 3 – nii ja naa; 2 – pigem ei nõustu; 1 – ei nõustu üldse

	5	4	3	2	1
1. Õppematerjal on loogiliselt üles ehitatud.					
2. Töölehel olevad ülesanded on eakohased ja keeleliselt jõukohased.					
3. Õppematerjali abil on võimalik arendada õpilaste kultuuriteadlikkust.					
4. Õppematerjal on õpilaste jaoks huvitav ja motiveeriv.					
5. Õpetaja juhendmaterjal on abistav.					
6. Õppematerjali kujundus on atraktiivne ja kasutajasõbralik.					
7. Soovituslik kirjanduse nimekiri on kasulik.					

Mis oli õppematerjali suurim tugevus? _____

Mida soovitaksite muuta või täiendada? _____

Millistel teemadel veel sooviksite pildiraamatute soovitusi? _____

Tänan Teid siiralt, et leidsite aega minu õppematerjali katsetada ja küsimustikule vastata!

Lisa 3. Teavituskirjad

3.1. Uuringus osalemise palve õpetajatele

Hea õpetaja!

Mina olen Kristi Juurikas, Tartu Ülikooli haridusteaduste instituudi klassiõpetaja eriala tudeng. Oma magistritöö raames töötan välja õppematerjali, mille abil arendada II kooliastme õpilaste kultuuriteadlikkust pildiraamatute kaudu.

Pildiraamatud ühendavad teksti ja pilte viisil, mis aitab õpilastel paremini mõista ja kogeda erinevaid kultuure. Nende kaudu saavad lapsed avastada väärtusi, kombeid ja elulaade, arendades nii empaatiat, sallivust kui ka avatud mõtlemist. Kultuuriteadlikkus on oluline nii keeleõppes kui ka igapäevaelus globaliseerivas maailmas.

Õppematerjale on kokku kolm komplekti ning koosnevad esitlustest, töölehtedest õpilastele ja juhendmaterjalidest õpetajale. Ühe õppematerjali läbimiseks kulub ligikaudu 2 x 45 minutit.

Õppematerjali lõpus on lisaks toodud soovitusliku kirjanduse nimekiri pildiraamatutest, mis käsitlevad kultuuriteemasid.

Materjal on sobilik 5. ja 6. klassile, eeldusega, et inglise keele õppega on alustatud 3. klassis.

Palun Teid materjali katsetada oma klassis ning seejärel koguda õpilastelt tagasiside minu uurimistöö tarbeks. Uuringus osalemine on vabatahtlik ja anonüümne – õpilaste, õpetajate ega koolide nimesid ei avalikustata. Kogutud andmeid kasutatakse üksnes õppematerjali sobivuse hindamiseks ja täiustamiseks.

Kogu info ja vajalikud materjalid asuvad siin Google Drive'i kaustas:

<https://bit.ly/õppematerjal>

Kui Teil on küsimusi, ettepanekuid või soovi materjali kohandada oma õpilaste vajadustele, olen sellele igati avatud.

Suur tänu abi eest!

Lugupidamisega

Kristi Juurikas

Tartu Ülikool

3.2. Uuringus osalemise teavituskiri lapsevanematele Stuudiumisse/eKooli

Tere!

Mina olen Kristi Juurikas, Tartu Ülikooli haridusteaduste instituudi klassiõpetaja eriala tudeng. Oma magistritöö raames töotan välja õppematerjali, mille eesmärk on pildiraamatute abil arendada õpilaste kultuuriteadlikkust. Selleks palun õpilastel töötada minu loodud materjaliga ning anda selle kohta lühikest tagasisidet.

Uuringus osamine on **anonüümne** – ei avalikustata õpilaste, õpetajate ega kooli nimesid. Iga õpilase arvamus on minu jaoks väga oluline, sest see aitab hinnata õppematerjali sobivust ja täiustada seda edaspidiseks kasutamiseks.

Juhul, kui te **ei soovi**, et mulle edastatakse Teie lapse täidetud küsimustik, teavitage sellest palun õpetajat kirjalikult (e-kirja, eKooli või Stuudiumi kaudu) hiljemalt x. oktoobriks.

Kui Teil tekib küsimusi või soovite lisainfot, vastan neile meeleldi.

Lugupidamisega

Kristi Juurikas

Tartu Ülikool

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Kristi Juurikas,

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) minu loodud teose „Pildiraamatutel põhineva õppematerjali koostamine kultuuriteadlikkuse arendamiseks II kooliastme inglise keele tundides ning õpilaste ja õpetajate hinnang sellele”, mille juhendaja on Evi Saluveer, reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
2. Annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commons'i litsentsiga CC BY NC ND 3.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
3. Olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
4. Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Kristi Juurikas

09.01.2026